

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
სმარტ ფინანსი“**

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგება
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 3

ფინანსური ანგარიშგება:

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	7
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	8
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	9
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	10

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია.....	11
2. მომზადების საფუძველი	11
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	14
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა.....	15
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	21
6. სხვა შემოსავალი	21
7. შემოსავალი ჯარიმებიდან და საკომისიოებიდან	21
8. სხვა საოპერაციო ხარჯები	21
9. ფული და ფულის ეკვივალენტები.....	22
10. გაცემული სესხები	22
11. სხვა აქტივები.....	26
12. გადავადებული საგადასახადო აქტივი	26
13. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	29
14. იჯარები	30
15. საგადასახადო ვალდებულებები	31
16. სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	31
17. საწესდებო კაპიტალი	33
18. პოტენციური ვალდებულებები	34
19. ოპერაციები და კავშირებულ მხარეებთან	35
20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	36
21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა	36
მმართველობის ანგარიშგება	48

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ (შემდგომში - „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარ კპიტალში ცვლილებების ანგარიშგების, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, რომელიც მოიცავს ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვას.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე, მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისა ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვანი გარემოების ამსახველი აზრაცი

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების მე-18 შენიშვნაზე (საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) რეგულაციები), რომელიც აღწერს, რომ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია არღვევს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მოთხოვნებს კოეფიციენტებთან (დაგირავებულ აქტივების კოეფიციენტი (დაკ) და ლიკვიდობის კოეფიციენტი (ლკ)) დაკავშირებით. კომპანიას სებ-ისგან მიღებული აქვს შეღავათი დაკ კოეფიციენტთან დაკავშირებით, ხოლო ლკ კოეფიციენტის დაკმაყოფილებაზე წლის განმავლობაში რეგულარული კომუნიკაცია ჰქონდა სებ-თან; სებ-ს რეგულარულად მიწოდებოდა ინფორმაცია კომპანიის მიერ მოზიდული/გადახდილი ფულადი სახსრების შესახებ. აღნიშნული ინფორმაციის გათვალისწინებით, სებ-ის მხრიდან ხდებოდა კომპანიის ლიკვიდობის რეგულარული კონტროლი/ზედამხედველობა და არ მომხდარა კომპანიის დაჯარიმება. ხელმძღვანელობა მუშაობს აღნიშნული კოეფიციენტის დაკმაყოფილებაზე სებ-ის ზედამხედველობით და მათი შეფასებით, არ არის მოსალოდნელი, რომ კომპანიას დაეკისრება სანქციები აღნიშნულთან დაკავშირებით. მოცემულ საკითხზე ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მიღებული გვქონდა აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისა ჩვენი მისაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრას გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისა აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამოსახლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაძეს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2022 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია თანხვედრაშია ამავე წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2022 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მომზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პრიცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების, ამავე წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვდენილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

ივანე ჭუჭუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიო აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

13 ივნისი, 2023

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ (შემდგომში - „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგების, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, რომელიც მოიცავს ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვას.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე, მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვანი გარემოების ამსახველი აბზაცი

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების მე-18 შენიშვნაზე (საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) რეგულაციები), რომელიც აღწერს, რომ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია არღვევს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მოთხოვნებს კოეფიციენტებთან (დაგირავებულ აქტივების კოეფიციენტი (დაკ) და ლიკვიდობის კოეფიციენტი (ლკ)) დაკავშირებით. კომპანიას სებ-ისგან მიღებული აქვს შეღავათი დაკ კოეფიციენტთან დაკავშირებით, ხოლო ლკ კოეფიციენტის დაკმაყოფილებაზე წლის განმავლობაში რეგულარული კომუნიკაცია ჰქონდა სებ-თან; სებ-ს რეგულარულად მიეწოდებოდა ინფორმაცია კომპანიის მიერ მოზიდული/გადახდილი ფულადი სახსრების შესახებ. აღნიშნული ინფორმაციის გათვალისწინებით, სებ-ის მხრიდან ხდებოდა კომპანიის ლიკვიდობის რეგულარული კონტროლი/ზედამხედველობა და არ მომხდარა კომპანიის დაჯარიმება. ხელმძღვანელობა მუშაობს აღნიშნული კოეფიციენტის დაკმაყოფილებაზე სებ-ის ზედამხედველობით და მათი შეფასებით, არ არის მოსალოდნელი, რომ კომპანიას დაეკისრება სანქციები აღნიშნულთან დაკავშირებით. მოცემულ საკითხზე ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მიღებული გვქონდა აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებისთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლინ წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი საადრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2022 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია თანხვედრაშია ამავე წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2022 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების, ამავე წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვდენილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

ივანე ქუჯუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი **SARAS-A-720718**)

შპს „ბიდიო აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

13 ივნისი, 2023

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	ზენიშვნა	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი	5	13,459,241	11,059,991
საპროცენტო ხარჯი	5	(7,405,004)	(6,239,724)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		6,054,237	4,820,267
კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის ცვლილება	10	(259,435)	(40,993)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდგომ		5,794,802	4,779,274
სხვა შემოსავალი	6	1,324,773	1,084,070
შემოსავალი ჯარიმებიდან და საკომისიოებიდან	7	1,009,981	833,321
სახელფასო ხარჯები		(1,523,865)	(1,491,519)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	14,15	(390,402)	(490,413)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(830,010)	(611,449)
საკურსო სხვაობიდან წარმოშობილი წმინდა მოგება		1,153,125	272,770
მოგება დაბეგვრამდე		6,538,404	4,376,054
მოგების გადასახადის ხარჯი	12	(1,003,942)	(583,134)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		5,534,462	3,792,920

ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2023
წლის 13 ივნისს დამტკიცებულია შემდეგი პირების მიერ:

ა. ჩავჭელა
გ. გურგანიძე

თ. რიაბუხა

ლ. კურტანიძე

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი	5	13,459,241	11,059,991
საპროცენტო ხარჯი	5	(7,405,004)	(6,239,724)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		6,054,237	4,820,267
კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის ცვლილება	10	(259,435)	(40,993)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდგომ		5,794,802	4,779,274
სხვა შემოსავალი	6	1,324,773	1,084,070
შემოსავალი ჯარიმებიდან და საკომისიოებიდან	7	1,009,981	833,321
სახელფასო ხარჯები		(1,523,865)	(1,491,519)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	14,15	(390,402)	(490,413)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(830,010)	(611,449)
საკურსო სხვაობიდან წარმოშობილი წმინდა მოგება		1,153,125	272,770
მოგება დაბეგვრამდე		6,538,404	4,376,054
მოგების გადასახადის ხარჯი	12	(1,003,942)	(583,134)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		5,534,462	3,792,920

ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2023 წლის 13 ივნისს დამტკიცებულია შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

თ. რიაბუხა

ბუღალტერი

ლ. კურტანიძე

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	9	3,136,943	3,331,151
გაცემული სესხები	10	70,172,305	59,018,956
სხვა აქტივები	11	111,189	155,504
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	12	151,561	158,011
არამატერიალური აქტივები	13	30,406	44,865
აქტივების გამოყენების უფლება	14	831,951	924,164
ძირითადი საშუალებები	13	527,804	563,496
სულ აქტივები		74,962,159	64,196,147
ვალდებულებები და კაპიტალი			
ვალდებულებები			
სხვა ვალდებულებები		1,831	8,240
საგადასახადო ვალდებულებები	15	376,857	274,055
საიჯარო ვალდებულებები	14	1,108,281	1,249,710
მიღებული სესხები	16	54,290,628	48,519,740
სუბორდინირებული სესხები	16	3,384,148	3,878,450
სულ ვალდებულებები		59,161,745	53,930,195
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	17	2,569,779	2,569,779
გაუნაწილებელი მოგება		13,230,635	7,696,173
სულ კაპიტალი		15,800,414	10,265,952
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		74,962,159	64,196,147

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	2,569,779	4,431,808	7,001,587
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	3,792,920	3,792,920
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(528,555)	(528,555)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,569,779	7,696,173	10,265,952
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	5,534,462	5,534,462
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერი	2,569,779	13,230,635	15,800,414

11-47 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფულადი წაკადების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
ფულადი წაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება დაბეგვრამდე		6,538,404	4,376,054
კორექტირებები:			
სესხების გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება		259,435	40,993
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	14,15	390,402	490,413
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული მოგება		(1,153,125)	(272,770)
იჯარასთან დაკავშირებული კოვიდ 19-ის შეღავათები	14	-	(15,909)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	5	(6,054,237)	(4,820,267)
		(19,121)	(201,486)
საოპერაციო აქტივების (ზრდა) კლება:			
გაცემული სესხები		(11,385,703)	(11,870,890)
სხვა აქტივები		36,870	(44,479)
საოპერაციო ვალდებულებების ზრდა (კლება):			
საგადასახადო ვალდებულებები		102,802	2,190
სხვა ვალდებულებები		(6,373)	42,026
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი			
სახსრები პროცენტებამდე და მოგების გადასახადამდე		(11,271,525)	(12,072,639)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(997,492)	(349,020)
მიღებული პროცენტი		13,354,263	10,942,470
გადახდილი პროცენტი		(7,402,816)	(6,216,858)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი		(6,317,570)	(7,696,047)
სახსრები			
ფულადი წაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(69,631)	(107,205)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა		(69,631)	(107,205)
ფულადი სახსრები			
ფულადი წაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:			
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები, წმინდა		6,967,804	9,031,065
გადახდილი დივიდენდები		-	(528,555)
საიჯარო ვალდებულებების ძირის დაფარვა		(266,005)	(299,574)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი		6,701,799	8,202,936
სახსრები			
ფულის და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		314,598	399,684
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	9	3,331,151	3,188,603
კურსთაშორისი სხვაობის გავლენა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		(508,806)	(257,136)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსათვის	9	3,136,943	3,331,151

11-47 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“ (შემდგომში „კომპანია“) წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, რომელიც დაფუძნდა 2009 წელს ქუთაისში, საქართველოში, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქუთაისი, შოთა რუსთაველის გამზირი და წერეთლის ქ. 1/2. კომპანია რეგისტრირებულია ქუთაისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით 212918976.

კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობა ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ, „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის შესახებ“ კანონის საფუძველზე.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მიკრო და მცირე სესხების გაცემა 100,000 ლარამდე.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა სათავო ოფისი და 12 სერვისი (ცენტრი (2021: სათავო ოფისი და 13 სერვისი ცენტრი), შემდეგ ქალაქებში: ქუთაისში, თბილისში, ფოთში, ზესტაფონში, სამტრედიაში, ზუგდიდსა და სენაკში.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მფლობელები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგი სახით:

მფლობელი	31 დეკემბერი 2022, %	31 დეკემბერი 2021, %
გელა რიაბუხა (მაკონტროლებელი პირი)	58.55%	58.55%
შოთა გედენიძე	24.45%	24.45%
გოჩა სებისკვერაძე	17.00%	17.00%
	100.00%	100.00%

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ მე-17 შენიშვნაში.

2. მომზადების საფუძველი

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ზასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს—ები) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს—ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას. ის, ასევე, მოითხოვს კომპანიის ხელმძღვანელობისგან, რომ მსჯელობის საფუძველზე მოახდინოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიღება და დანერგვა. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაში. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომლის შესაბამისადაც არის მომზადებული აღწიშნული ფინანსური ანგარიშგება, მიმოხილულია 21-ე შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

კომპანია ოპერაციებს აღრიცხავს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში (ლარი), ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (ფასს), როგორც მოეთხოვება ქართული კანონმდებლობით.

რიცხვები ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია ლარამდე დამრგვალებით, თუ სხვაგვარად არ არის აღნიშნული.

კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმ დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს სურვილი აქვთ, განავითარონ კომპანიის ზიზნესი საქართველოში. ხელმძღვანელობისთვის არ არის ცნობილი რაიმე ისეთი არსებითი გაურკვევლობა, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეჭვი შეიტანოს კომპანიის უნარზე, გააგრძელოს საქმიანობა. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დამვება შესაბამისია კომპანიისთვის.

ახალი ფასს-ების მიღება ან ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2022 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

2022 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შესული სტანდარტები და შესწორებები

ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება: 2018-2020 ციკლი. 2020 წლის მაისში IASB-იმ გამოაქვეყნა შემდეგი სტანდარტების მცირე შესწორებები: ფასს 1 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება, ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები, ბასს 41 სოფლის მეურნეობა და ფასს 16 იჯარის საილუსტრაციო მაგალითები.

კონცეპტუალური მიდგომა (შესწორება - ფასს 3). 2020 წლის მაისში, IASB-იმ გამოაქვეყნა ფასს 3-ის კორექტირება, რომელიც განახლებს მითითებას ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძლებზე ისე, რომ მნიშვნელოვანად არ ცვლის სტანდარტის მოთხოვნებს საწარმოთა გაერთიანებასთან დაკავშირებით. შესწორება შეეხება გამონაკლისს საწარმოთა გაერთიანებისას ვალდებულებების და პირობითი ვალდებულებების აღიარების ძირითადი მიდგომიდან და ხვდება ბასს 37 ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივების და ფასი 12 მომსახურებაზე კონცენსიური შეთანხმებების მოქმედების სფეროში.

ბასს 37 ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები (შესწორება - წაგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება). 2020 წლის მაისში IASB-იმ გამოსცა ბასს 37-ის შესწორება, 68ა პარაგრაფის დამატებით რომელიც აკონკრეტებს ხარჯებს, რომელიც გაითვალისწინება ხელშეკრულების შესრულების ღირებულების განსაზღვრისას, რათა შეფასდეს ხელშეკრულება არის თუ არა წაგებიანი. მოსალოდნელია, რომ აღნიშნული შესწორება გამოიწვევს მეტი ხელშეკრულების აღრიცხვას წაგებიან ხელშეკრულებად, რადგან იზრდება იმ ხარჯების არეალი, რომელთა გათვალისწინებაც უნდა მოხდეს წაგებიანი ხელშეკრულების შეფასებაში.

ბასს 16 ძირითადი საშუალებები (შესწორება - შემოსავალი აქტივის მიზნობრივ გამოყენებამდე). 2020 წლის მაისში IASB-იმ გამოსცა ბასს 16-ის შესწორება, რომელიც კრძალავს საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან გამოვჰოთოს ამავე აქტივით წარმოებული საქონლის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, სანამ საწარმო მოცემულ აქტივს ამზადებს მისი დანიშნულებისამებრ გამოყენებისათვის. ნაცვლად იმისა, რომ მოხდეს აღნიშნული აქტივის ღირებულებასთან დანეტება, საწარმომ უნდა აღიაროს ასეთ გაყიდვებთან დაკავშირებული შემოსავალი და ხარჯები მოგებასა და ზარალში.

კომპანიის შეფასებით, აღნიშნულ ცვლილებებს არ აქვთ არსებითი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

2023 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შემავალი სტანდარტები და შესწორებები

ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები. ფასს 17 ნერგავს საერთაშორისო თანმიმდევრულ მიდგომას სადაზღვევო ხელშეკრულების აღრიცხვის მიმართ. ფასს 17-მდე, მთელ მსოფლიოში არსებობდა მნიშვნელოვანი სხვადასხვაობა სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვასა და წარდგენასთან დაკავშირებით, ფასს 4 ნებას რთავდა მრავალ (არა-ფასს) სააღრიცხვო მიდგომას. ფასს 17-ის ძალაში შესვლა გამოიწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს ბევრი მზღვეველისათვის, რაც გულისხმობს არსებული სისტემებსა და პროცესებში ცვლილების შეტანას.

ახალი სტანდარტის ხედვით, სადაზღვევო ხელშეკრულება მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის და მომსახურების ხელშეკრულების ელემენტებს, ამასთან გამომუშავებული ფულადი ნაკადების დიდი ნაწილი არსებითად ცვალებადია დროთა განმავლობაში. შედეგად, სტანდარტი აყალიბებს შემდეგ მიდგომებს:

- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების აღიარება მოგებასა და ზარალში იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ხდება მომსახურების გაწევა ხელშეკრულების თანახმად;

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

- სადაზღვეო მომსახურების შედეგების (მათ შორის სადაზღვეო შემოსავლის) წარდგენა სადაზღვეო ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯებისგან განცალკევებით;
- სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევანი ცალკეული პორტფელის მიმართ სადაზღვეო ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯის მთლიანად მოგებასა და ზარალში წარდგენასთან ან ნაწილობრივ სრულ შემოსავალში წარდგენასთან დაკავშირებით.

ფას 17-ის გამოცემის შემდეგ, სტანდარტში შევიდა შესწორებები და მოხდა ძალაში შესვლის თარიღის გადავადება.

სააღრიცხვო პოლიტიკების წარდგენა (შესწორება- ბას 1 და ფას პრაქტიკული ანგარიშგება 2) – 2021 წლის თებერვალში, IASB-იმ გამოსცა ბას 1-ის შესწორება, რომელიც ცვლის სააღრიცხვო პოლიტიკის წარდგენის მოთხოვნებს „მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის“ „არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციით“. მოცემული შესწორება იძლევა მითითებას იმის შესახებ, თუ როდის შეიძლება სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია იქნას არსებითად მიჩნეული. აღნიშნული შესწორება ძალაშია იმ ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელთა საანგარიშგებო პერიოდი იწყება 2023 წლის 1 იანვრიდან. ადრეული გადასვლა წებადართულია. რადგან ფას პრაქტიკული ანგარიშგება 2 არ წარმოადგენს სავალდებულ სახელმძღვანელოს, არ მომხდარა სავალდებულო ძალაში შესვლის თარიღის განსაზღვრა ფას პრაქტიკული ანგარიშგება 2-ის შესწორებასთან მიმართებაში.

გადახდებული გადასახადი დაკავშირებული ერთი ტრანზაქციიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან (ბას 12-ის შესწორება). 2021 წლის მაისში, IASB-იმ გამოსცა ბას 12-ის შესწორება, რომელიც აკონკრეტებს, ვრცელდება თუ არა პირველადი აღიარების გამონაკლისი გარკვეულ ოპერაციებზე, რომლებიც იწვევს როგორც აქტივის, ასევე ვალდებულების სიმულაციურად აღიარებას (მაგ: იჯარა ფას 16-ის შესაბამისად). შესწორების შედეგად, ბას 12.5-ს დაემატა კრიტერიუმი თავდაპირველი აღიარების გათავისუფლებასთან დაკავშირებით, რომლის მიხედვითაც გათავისუფლება არ ვრცელდება აქტივების ან ვალდებულების თავდაპირველ აღიარებაზე, რომლებიც წარმოშობს თანაბარი ოდენობის დასაბეგრ და გამოქვითვად დროებით სხვაობებს.

გ) სტანდარტები და შესწორებები, რომლებიც ძალაში შედის 2024 წლის 1 იანვრიდან

საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვისას (ფას 16-ის შესწორება). 2020 წლის ივნისში ფას ინტერპრეტაციების საბჭომ გამოსცა დღის წესრიგის გადაწვეტილება უკუიჯარის პირობით გაყიდვა ცვლად გადასახდელებთან დაკავშირებით. აღნიშნული საკითხი გადაეცა IASB-ს ზოგიერთი ასპექტის სტანდარტში გათვალისწინების მიზნით. 2022 წლის სექტემბერში IASB-იმ გამოსცა საბოლოო შესწორება.

შესწორების თანახმად გამყიდველ-მოიჯარეს მოეთხოვება იმგვარად განსაზღვროს „საიჯარო გადასახდელები“ ან „გადახდილი საიჯარო გადასახდელები“, რომ არ აღიაროს გაყიდველი-მოიჯარის მიერ შენარჩუნებულ სარგებლობის უფლებასთან დაკავშირებული წებისმიერი ოდენობის მოგება ან ზარალი.

ბას 1 ფინანსური ანგარიშების წარდგენა (შესწორება - ვალდებულების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად, კოვენანტებიანი გრძელვადიანი ვალდებულებები) 2020 წლის იანვარში IASB-იმ გამოსცა ბას 1-ის შესწორება ვალდებულების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციასთან დაკავშირებით. ხოლო 2022 წლის ოქტომბერში შემდგომი შესწორება განხორციელდა კოვენანტებიან გრძელვადიან ვალდებულებთან მიმართებაში.

შესწორების თანახმად, საწარმოს მოეთხოვება გააჩნდეს ვალდებულების დაფარვის გადავადების არსებითი უფლება საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ სულ მცირე თოობები თვით და აღნიშნული უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულების კლასიფიკაციაზე გავლენას არ ახდენს ალბათობა იმისა, რომ საწარმო გამოიყენებს უფლებას საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ მინიმუმ 12 თვით გადავადებასთან დაკავშირებით.

თუ საწარმოს გადავადების უფლება წარმოადგენს კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების საგანს, ასეთი პირობები გავლენას ახდენს თუ უფლება არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, იმ შემთხვევაში თუ საწარმო ვალდებულია შეასრულოს პირობები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე ან დასრულებისას და არა მაშინ, თუ საწარმო ვალდებულია დააკმაყოფილოს პირობები საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ. აღნიშნული შესწორება, ასევე, განმარტავს „დაფარვის“ მნიშვნელობას, ვალდებულების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციის მიზნით.

COVID-19 პანდემიის შედეგად შესწორების ძალაში შესვლის თარიღი გადაიწია ერთი წლით და ეფექტურია იმ ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელთა საანგარიშგებო პერიოდი იწყება 2024 წლის 1 იანვარიდან.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

კომპანიის შეფასებით აღნიშნულ ცვლილებებს არ ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სხვა

კომპანიას არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასსკ-ის მიერ გამოცემულ სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისთვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატრებელია.

კომპანია ახდენს შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვას ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასების გადასინჯვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც შეფასება იქნა გადახედილი, თუ აღნიშნული ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს; ან გადასინჯვისა და მომავალ პერიოდებში, თუ გადახედვა ეხება ორივე, მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს.

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება - ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის შეფასება - ქვემოთ მოცემულია კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკში გამოყენებული მირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი;
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშვება დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კომპანია, სესხის უზრუნველყოფებიდან და კუდიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით;
- საპროგნოზო სცნერების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას კომპანია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი (ზსგ) და საიჯარო გადახდები - იჯარის ვადა განისაზღვრება, როგორც იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, იმ პერიოდებთან ერთად, რომლებზეც ვრცელდება იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მოიცავს კომპანიის საქმიანი პრაქტიკით ნაგულისხმევ გაგრძელების უფლებას), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას, ან ნებისმიერი პერიოდი, რომლებზეც ვრცელდება იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე არ გამოიყენებს ამ უფლებას. ხელმძღვანელობა საიჯარო ვადის განსაზღვრისას გადაწყვეტილებას იღებს, როდესაც საიჯარო კონტრაქტები მოიცავს განახლების არჩევანს, რომელიც განხორციელებადია მხოლოდ კომპანიის მიერ. იგი განიხილავს ყველა გარემოებას, რომელიც მას ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება. დაწყების თარიღის შემდეგ, კომპანია საიჯარო ვადას ხელახლა აფასებს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ ის გამოიყენებს (ან არ გამოიყენებს) იჯარის გაგრძელების ან იჯარის შეწყვეტის არჩევნის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელობანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც მის კონტროლს ექვემდებარება.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა მსჯელობით აფასებს ზსგ-ს. საბაზო განაკვეთის განსაზღვრისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს დაკვირვებად ინფორმაციას და აკორექტირებს მას მოიჯარისა და აქტივის სპეციფიკიდან გამომდინარე (უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული კორექტირება).

ჩვეულებრივ, საქართველოში იჯარის განახლების არჩევანის უფლება გამომდინარეობს საქმიანი პრაქტიკიდან და განახლების ყველა პირობა არ არის აღწერილი საიჯარო ხელშეკრულებებში. ასეთ შემთხვევებში, საიჯარო ვალდებულების საწყისი შეფასება გულისხმობს სახელშეკრულებო თანხების ტოლ გადახდებს განახლების პერიოდებისთვის და რომელიც რჩება უცვლელი იჯარის ვადის განმავლობაში.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები - ძირითად საშუალებებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა ხდება ხელმძღვანელობის შეფასებებზე დაყრდნობით, თუ რა პერიოდის განმავლობაში აპირებს კომპანია აქტივიდან სარგებლის მიღებას. პერიოდულად ხდება შეფასებების სისწორის შემოწმება. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებები გამოიწვიოს საბალანსო ღირებულებებსა და პერიოდის სრული შემოსავლის მუხლებში.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

რისკების მართვა ფუნდამენტურია ბიზნესისათვის და სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი ელემენტია კომპანიის ოპერაციებისთვის. კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია შემდეგ ფინანსურ რისკებთან:

- საკონფიდენციალო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი:
  - საპროცენტო განაკვეთის რისკი;
  - სავალუტო რისკი.

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები, საიდანაც კომპანიას წარმოექმნება რისკები არის შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,136,943	3,331,151
გაცემული სესხები	70,172,305	59,018,956
სხვა ფინანსური აქტივები	111,189	138,919
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	57,674,776	52,398,190
საიჯარო ვალდებულებები	1,108,281	1,249,710
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	8,240

ძირითადი მიზნები, პოლიტიკები და პროცესები

რისკების მართვის პოლიტიკის მიზანია კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირება, ანალიზი და მართვა, სათანადო რისკების ლიმიტების დაწესება, საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრა და რისკების დონისა და ლიმიტების დაცვის რეგულარული მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა ხდება რეგულარულად, საბაზრო გარემოში მიმდინარე ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების და საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინების მიზნით.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკისა და მირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, საბჭოს მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

კომპანიაში ხდება, როგორც გარე, ასევე შიდა რისკ-ფაქტორების გამოვლენა და მათი მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკების სრული პაკეტის იდენტიფიცირებას და მოვლევადიანი რისკების გადასაჭრელად დაგეგმილი პროცედურების სანდონობის შემოწმებას. გარდა სტანდარტული საკრედიტო და საბაზრო რისკების ანალიზისა, ხელმძღვანელობა აკონტროლებს ფინანსურ რისკებს საოპერაციო დანაყოფებთან მუდმივი შეხვედრებითა და სხვადასხვა ექსპერტების პროფესიონალურ მოსაზრებებზე დაყრდნობით.

სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო მიზანია აამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა ქვემოთ უფრო დეტალურად არის განხილული.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს.

კომპანიის მირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემაა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მისოს რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, კომპანია იყენებს განსაზღვრულ საკრედიტო პოლიტიკას, რომელიც მოიცავს რისკის მართვის შემდეგ ძირითად ეტაპებს:

- სესხის გაცემისას მსესხებლის გადახდისუნარიანობის ანალიზი;
- გაცემული სესხების მონიტორინგი;
- ისეთ სესხებთან მუშაობა, რომელთა სახელშეკრულებო პირობები დაირღვა.

სესხის გაცემის პროცესში ჩართულია სესხის ოფიცერი, ფილიალის მენეჯერი, ფილიალების კოორდინატორი და ოპერაციების დირექტორი. მათ, დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში, ევალებათ წარმოდგენილ სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მინიმუმამდე დაყვანა. მათთვის წარმოდგენილი ინფორმაციის სისტორეზე პასუხისმგებელია სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის შემისავლების, საკრედიტო ისტორიის და უზრუნველყოფის საგნის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. შემდეგ, სესხის მოცულობის მიხედვით, პასუხისმგებელი პირები კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; უზრუნველყოფის ღირებულება და ა.შ.) აფასებენ სესხის განაცხადს. მათ ლიმიტების ფარგლებში აქვთ უფლება მიიღონ საბოლოო გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება/არდაფინანსების შესახებ.

ასევე, საკრედიტო რისკის შემცირება ხდება სესხის მატერიალურად ფასეული ნივთით უზრუნველყოფის საფუძველზე.

მომხმარებლის კრედიტუნარიანობის ანალიზი და მისი საქმიანობის შესწავლა ამცირებს ფინანსური ზარალის რისკს. მონიტორინგს ახორციელებენ კრედიტ იფიცირები, რომლებიც ხელმძღვანელობასთან არიან ანგარიშვალდებულნი. კომპანია არ იყენებს მონიტორინგის მკაცრად განსაზღვრულ გრაფიკს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ კრედიტ რისკს. საკრედიტო რისკის მატრებელი ფინანსური აქტივების მაქსიმალური მოცულობა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ფული და ფულის ეკვივალენტები (ნაღდი ფულის გარდა)	771,535	293,579
გაცემული სესხები	70,172,305	59,018,956
სხვა ფინანსური აქტივები	111,189	138,919
	71,055,029	59,451,454

კომპანის საკრედიტო განყოფილება აკეთებს გაცემული სესხების ვადაგადაცილების ანალიზს. გაცემული სესხების ვადაგადაცილებასა და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-10 და 21-ე შენიშვნებში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყევებს საპროცენტო განაკვეთისა (საპროცენტო რისკი) და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის (სავალუტო რისკი) ცვლილების გამო.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოიშვას ბაზარზე არსებულმა საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ, რამაც, შესაძლოა, უარყოფითად იმოქმედოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაზე. რისკი შეიძლება წარმოიშვას ვალდებულებების შესრულების ვადების შეუსაბამობამ, ასევე, ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების შესაძლებლობამ.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსურ აქტივებსა და საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსურ ვალდებულებებს 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრისთვის.

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	70,172,305	59,018,956
სულ საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	(58,783,057)	(53,647,900)
	11,389,248	5,371,056

ინფორმაცია საპროცენტო შემოსავლის მომტან აქტივებსა და საპროცენტო ხარჯის წარმომშობ ვალდებულებებზე მოცემულია ლიკვიდურობის რისკის რაოდენობრივ შენიშვნებში.

კომპანია აკეთებს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ანალიზს.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის საპროცენტო შემოსავლის მომტანი ყველა აქტივი და საპროცენტო ხარჯის წარმომშობი ყველა ვალდებულება წარმოდგენილია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. კომპანია სესხებს გასცემს ქართულ ლარში (აშშ დოლარში სესხები გაიცემოდა საქართველოს პრეზიდენტის მიერ 2016 წლის 29 ოქტომბერს მიღებულ გადაწყვეტილებამდე). მიღებული სესხები კი წარმოდგენილია როგორც საოპერაციო ვალუტაში, ასევე აშშ დოლარში და ევროში. ასე რომ, სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაზე.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,020,560	1,329,952	786,431	3,136,943
გაცემული სესხები	69,740,756	431,549	-	70,172,305
სხვა ფინანსური აქტივები	39,980	24,718	46,491	111,189
70,801,296	1,786,219	832,922	73,420,437	

ფინანსური ვალდებულებები

სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	46,134,390	11,069,178	471,208	57,674,776
საიჯარო ვალდებულებები	712,994	395,287	-	1,108,281
	46,847,384	11,464,465	471,208	58,783,057
ღია საბალანსო პოზიცია	23,953,912	(9,678,246)	361,714	14,637,380

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,103,602	1,413,452	814,097	3,331,151
გაცემული სესხები	58,387,723	631,233	-	59,018,956
სხვა ფინანსური აქტივები	58,349	52,411	28,159	138,919
59,549,674	2,097,096	842,256	62,489,026	

ფინანსური ვალდებულებები

სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	40,440,848	11,385,086	572,256	52,398,190
საიჯარო ვალდებულებები	768,975	480,735	-	1,249,710
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	8,106	134	-	8,240
41,217,929	11,865,955	572,256	53,656,140	
ღია საბალანსო პოზიცია	18,331,745	(9,768,859)	270,000	8,832,886

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას აშშ დოლარისა და ევროსთან მიმართებაში ლარის 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოსახულ ფულად აქტივებს და აკორექტირებს მათ კონვერტაციას პერიოდის ბოლოს 20%-ის სხვაობით უცხოურ ვალუტაში.

სავალუტო რისკის მგრძნობიარობა წმინდა მოგებაზე და კაპიტალზე დამყარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულების ღირებულებაზე 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2022		31 დეკემბერი 2021	
	20%	-20%	20%	-20%
ვალუტის კურსის სენსიტიურობა	(1,935,649)	1,935,649	(1,953,772)	1,953,772
დოლარის ეფექტი	72,343	(72,343)	54,000	(54,000)
სულ წეტო ეფექტი	(1,863,306)	1,863,306	(1,899,772)	1,899,772

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეექმნება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვნი ვალდენა იქნიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როცა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადები არ ემთხვევა ერთმანეთს. ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებებისა და მათი მისაღები და გასაცემი პროცენტების შესაბამისობა არის ლიკვიდურობის მართვის ფუნდამენტური პრინციპი. როგორც წესი ფინანსური ინსტრუქტებისთვის უჩვეულოა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადების სრული შესაბამისობა, რადგან ბიზნეს ტრანზაქციები ხშირად თავის თავში მოიცავს გაურკვეველ პირობებს. შეუსაბამო ლიკვიდურობის პოზიციამ შეიძლება გამოიწვიოს, როგორც გაზრდილი მომგებიანობა, ასევე გაზრდილი ზარალის რისკი.

კომპანია ახორციელებს ლიკვიდურობის მართვას და უზრუნველყოფს, რომ თანხები ყოველთვის იყოს ხელმისაწვდომი და დროულად დაიფაროს ყველა მიმდინარე ფულადი ვალდებულება. ლიკვიდურობის პოლიტიკას მიმოიხილავს და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო. კომპანია ცდილობს მოახდინოს ფინანსური ვალდებულებების დივერსიფიკაცია, რომელიც მოიცავს სესხებს ბანკებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და დამფუძნებელი ფიზიკური პირებისგან. აღნიშნული დივერსიფიკაცია კომპანიას ესაჭიროება იმისთვის, რათა უმტკივნეულოდ უპასუხოს ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებს.

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად კომპანია რეგულარულად აკონტროლებს სამომავლო ფულად ნაკადებს, რაც არის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესი. ლიკვიდურობის მდგომარეობას აკონტროლებს ფინანსური დეპარტამენტი. ნორმალურ საბაზო სიტუაციაში ლიკვიდურობის მდგომარეობაზე ინფორმაცია პერიოდულად წარედგინება ხელმძღვანელობას.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე	1-12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	32,011,271	15,314,288	17,063,290	64,388,849
საიჯარო ვალდებულებები	30,810	304,861	1,125,255	1,460,926
32,042,081	15,619,149	18,188,545		65,849,775

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე	1-12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	773,426	48,000,550	15,395,761	64,169,737
საიჯარო ვალდებულებები	36,339	380,815	1,138,223	1,555,377
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	8,240	-	-	8,240
818,005	48,381,365	16,533,984		65,733,354

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიას გააჩნია საკმარისი ლიკვიდურობა, რომ დააკმაყოფილოს ვალდებულებები.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ფასს 7-ის შესაბამისად ჯგუფს მოეთხოვება ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებისთვის რეალური ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზო მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებას კომპანია ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი აქტიურ ბაზარზე (დაუკორექტირებელი ფასი);
- დონე 2: პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკავირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ;
- დონე 3: ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკავირვებადი აქტიურ ბაზარზე.

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მოაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო რეალურ ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმისაწვდომი საბაზო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში და სათანადო შეფასებების მეთოდების გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოვცელებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. კომპანია ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება შეფასებულია პირველი დონის მიხედვით, სხვა დანარჩენი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება განსაზღვრულია მესამე დონის საფუძველზე.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულების რეალური ღირებულება ახლოსაა მათ საბალანსო ღირებულებასთან, გარდა გაცემული სესხებისა. გაცემული სესხების რეალური ღირებულება წარმოდგენილია მე-10 შენიშვნაში.

კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს:

- უზრუნველყოფილ ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნების უნარი, ისე რომ არ შეწყვიტოს მეწილეებისათვის სარგებლის მოტანა;
- კაპიტალთან დაკავშირებით, საქართველოს ეროვნული ბანკისა (სებ) და მსესხებლების მიერ დადგენილი მოთხოვნების დაკმაყოფილება;
- გამოიმუშაოს კომპანიის მფლობელებისთვის თანაბარზომიერი სარგებლო.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და მირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. აღნიშნულის განსაზორციელებლად, შესაძლებელია კომპანიამ დააკორექტიროს მეწილეებისათვის გადასახდელი დივიდენდების თანხა, დაუბრუნოს კაპიტალი მეწილეებს, ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

კომპანია 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით აკმაყოფილებს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ, მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნას, რომლის თანახმადაც მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის საწესდებო კაპიტალში ფულადი შენატანი არ უნდა იყოს 1,000,000 ლარზე ნაკლები, შესაბამისად.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
 (ლარში)

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი გამოთვლილი ეფუძული საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით:		
გაცემულ სესხებზე დარიცებული პროცენტი	13,459,241	11,059,991
	13,459,241	11,059,991
საპროცენტო ხარჯი:		
ბანკებისგან მიღებულ სესხებზე	(5,944,668)	(4,655,410)
დამფუძნებლებისგან მიღებულ სესხებზე	(1,242,439)	(1,295,643)
საიჯარო ვალდებულებების ამორტიზაციიდან	(117,345)	(147,755)
იურიდიული პირებისგან მიღებულ სესხებზე	(100,552)	(140,916)
	(7,405,004)	(6,239,724)
წმინდა საპროცენტო შემოსავლები	6,054,237	4,820,267

6. სხვა შემოსავალი

	2022	2021
ვალუტის ვაჭრობით მიღებული მოგება, წმინდა	1,020,474	652,784
ფულადი გზავნილებიდან მიღებული საკომისიო	228,952	323,745
იჯარასთან დაკავშირებული კოვიდ 19-ის შეღავათები	-	15,909
სხვა	75,347	91,632
	1,324,773	1,084,070

7. შემოსავალი ჯარიმებიდან და საკომისიოებიდან

	2022	2021
ჯარიმა	912,984	742,949
სესხის გაცემის საკომისიო	96,997	90,372
	1,009,981	833,321

8. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2022	2021
საკანცელარიო და სამეურნეო ხარჯი	(176,438)	(122,572)
საკონსულტაციო და მარკეტინგის ხარჯი*	(127,739)	(138,934)
საბანკო და საინკასაციო ხარჯი	(111,381)	(95,253)
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯი	(90,827)	(11,634)
კომუნალური ხარჯი	(65,989)	(61,658)
კომუნიკაციის ხარჯი	(57,265)	(56,080)
წარმომადგენლობითი ხარჯები	(38,495)	(4,644)
დაცვის ხარჯი	(33,523)	(36,124)
ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკვეთების ხარჯები	(23,873)	(18,704)
მოკლევადიანი იჯარის ხარჯი	(12,044)	-
ქონების დაზღვევა	(10,246)	(9,948)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(82,190)	(55,898)
	(830,010)	(611,449)

*აუდიტორული მომსახურების ხარჯმა 2022 წელს შეადგინა 49,987 ლარი (2021: 52,930 ლარი).

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
 (ლარში)

9. ფული და ფულის ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ფული სალაროში	2,365,408	3,037,572
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე	726,711	242,821
შეზღუდული ფული	44,824	50,758
	3,136,943	3,331,151

კომპანიის არცერთი ნაშთი არ არის ვადაგადაცილებული. ბანკში არსებული ნაშთებისთვის ზარალის რეზერვი არ აღიარებულა მისი მოკლევადიანი ხასიათის გამო.

10. გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ძირი	69,697,237	58,498,632
პროცენტი	733,223	628,245
გაუფასურების ანარიცხი	(258,155)	(107,921)
	70,172,305	59,018,956

გაცემული სესხების რეალური ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 70,619,322 ლარს. სხვაობა საბალანსო და რეალურ ღირებულებას შორის წარმოადგენს 188,867 ლარს.

გაცემული სესხების რეალური ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 59,317,092 ლარს. სხვაობა საბალანსო და რეალურ ღირებულებას შორის წარმოადგენდა 298,136 ლარს.

გაცემული სესხების სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მომავალში მოსალოდნელ მისაღებ საპროგნოზო ფულად ნაკადებს, რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის დადგენილი საპროცენტო განაკვეთებით. დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია ვალუტაზე, ინსტრუმენტის დაფარვის ვადაზე და კონტრაპენტის საკრედიტო რისკზე.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პორტფელის განაწილება გაცემული სესხების სახეობების მიხედვით შეიძლება წარმოადგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	მთლიანი თანხა	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	მთლიანი ECL
ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	70,379,990	(176,370)	(24,197)	(30,054)	(230,621)
არაუზრუნველყოფილი სესხები	50,470	-	-	(27,534)	(27,534)
	70,430,460	(176,370)	(24,197)	(57,588)	(258,155)

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პორტფელის განაწილება გაცემული სესხების სახეობების მიხედვით შეიძლება წარმოადგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	მთლიანი თანხა	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	მთლიანი ECL
ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	59,063,618	(52,339)	(6,862)	(14,182)	(73,383)
არაუზრუნველყოფილი სესხები	63,259	-	-	(34,538)	(34,538)
	59,126,877	(52,339)	(6,862)	(48,720)	(107,921)

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

10. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	65,091,293	(144,764)	64,946,529	0.22%
-30 დღე ვადაგადაცილება	3,750,703	(31,606)	3,719,097	0.84%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	987,667	(24,197)	963,470	2.45%
-61-ზე მეტი დღიანი ვადაგადაცილება	550,327	(30,054)	520,273	5.46%
	70,379,990	(230,621)	70,149,369	0.33%

**არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო
სესხები**

არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
-61-ზე მეტი დღიანი ვადაგადაცილება	50,470	(27,534)	22,936	54.56%
	50,470	(27,534)	22,936	54.56%

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	54,841,768	(44,042)	54,797,726	0.08%
-30 დღე ვადაგადაცილება	2,727,009	(8,297)	2,718,712	0.30%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	775,648	(6,862)	768,786	0.88%
-61-ზე მეტი დღიანი ვადაგადაცილება	719,193	(14,182)	705,011	1.97%
	59,063,618	(73,383)	58,990,235	0.12%

**არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო
სესხები**

არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
-61-ზე მეტი დღიანი ვადაგადაცილება	63,259	(34,538)	28,721	54.60%
	63,259	(34,538)	28,721	54.60%

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

10. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგაირად:

	<u>ეტაპი 1</u>	<u>ეტაპი 2</u>	<u>ეტაპი 3</u>	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით <u>გაუფასურებული</u>	სრული ECL- საკრედიტო რისკით <u>გაუფასურებული</u>	სულ
1 იანვარი 2022	52,339	6,862	48,720	107,921
ახალი გაცემული სესხები	211,945	-	-	211,945
გადატანა პირველ ეტაპზე	23,276	(15,139)	(8,137)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(241,335)	241,335	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	(41,891)	(199,876)	241,767	-
დაფარული სესხები	(404,945)	(20,968)	(124,511)	(550,424)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(109,201)	(109,201)
საკრედიტო რისკის				
ცვლილებით გამოწვეული	576,981	11,983	8,950	597,914
ცვლილებები				
31 დეკემბერი 2022	176,370	24,197	57,588	258,155

გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგაირად:

	<u>ეტაპი 1</u>	<u>ეტაპი 2</u>	<u>ეტაპი 3</u>	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით <u>გაუფასურებული</u>	სრული ECL- საკრედიტო რისკით <u>გაუფასურებული</u>	სულ
1 იანვარი 2021	42,484	4,700	41,539	88,723
ახალი გაცემული სესხები	63,976	-	-	63,976
გადატანა პირველ ეტაპზე	8,690	(4,952)	(3,738)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(130,347)	130,347	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(108,415)	108,415	-
დაფარული სესხები	(132,630)	(6,416)	(4,699)	(143,745)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(39,595)	(39,595)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	17,800	17,800
საკრედიტო რისკის				
ცვლილებით გამოწვეული	200,166	(8,402)	(71,002)	120,762
ცვლილებები				
31 დეკემბერი 2021	52,339	6,862	48,720	107,921

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

10. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გაცემული სესხების მთლიან თანხებში ცვლილება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1 12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
1 იანვარი 2022	58,139,588	612,603	374,686	59,126,877
ახალი გაცემული სესხები	92,728,816	-	-	92,728,816
გადატანა პირველ ეტაპზე	7,612,878	(5,070,198)	(2,542,680)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(9,850,609)	9,850,609	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	(767,082)	(3,660,030)	4,427,112	-
დაფარული სესხები	(78,958,295)	(744,410)	(1,548,561)	(81,251,266)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(109,201)	(109,201)
საკურსო სხვაობით გამოწვეული ცვლილება	(63,306)	(908)	(552)	(64,766)
31 დეკემბერი 2022	68,841,990	987,666	600,804	70,430,460

გაცემული სესხების მთლიან თანხებში ცვლილება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1 12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
1 იანვარი 2021	46,336,185	531,240	363,808	47,231,233
ახალი გაცემული სესხები	114,171,837	-	-	114,171,837
გადატანა პირველ ეტაპზე	4,742,216	(3,517,100)	(1,225,116)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(8,499,005)	8,499,005	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	(71,356)	(3,365,670)	3,437,026	-
დაფარული სესხები	(98,443,334)	(1,533,803)	(2,188,489)	(102,165,626)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(39,595)	(39,595)
საკურსო სხვაობით გამოწვეული ცვლილება	(96,955)	(1,069)	27,052	(70,972)
31 დეკემბერი 2021	58,139,588	612,603	374,686	59,126,877

ძირითადი ფაქტორები, რომელსაც კომპანია ითვალისწინებს გაცემული სესხების გაუფასურებაში არის მათი ვადაგადაცილების სტატუსი, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა და უზრუნველყოფილი აქტივის საიმედოობა, არსებობის შემთხვევაში. გაცემული სესხების გაუფასურების პოლიტიკის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია 21-ე შენიშვნაში.

გაცემული სესხების საკალუტო ანალიზი მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
 (ლარში)

11. სხვა აქტივები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მოთხოვნები ფულადი გზავნილებიდან	72,483	138,919
სხვა	38,706	16,585
	111,189	155,504

12. გადავადებული საგადასახადო აქტივი

	2022	2021
1 იანვარი	158,011	120,260
აღიარებული მოგება		
საგადასახადო სარგებელი (ხარჯი)	(6,450)	37,751
31 დეკემბერი	151,561	158,011

ფას-ებსა და საქართველოს საგადასახადო კოდექსს შორის არსებული სხვაობები იწვევს დროებით სხვაობებს ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისა და საგადასახადო ბაზების მიხედვით არსებულ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებს შორის.

დროებითი სხვაობები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

აქტივები	2022	ვალდებულებები	ნეტო	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში
				2022
გაცემული სესხები	-	-	-	(29,663)
აქტივების გამოყენების უფლება	-	(166,390)	(166,390)	(27,765)
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	16,059	-	16,059	4,392
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	80,236	-	80,236	12,387
საიჯარო ვალდებულებები	<u>221,656</u>	-	<u>221,656</u>	<u>34,199</u>
საგადასახადო	317,951	(166,390)	151,561	(6,450)
აქტივი/(ვალდებულება)				
გადასახადის გადაფარვა	(166,390)	166,390	-	-
წმინდა საგადასახადო აქტივი	<u>151,561</u>	-	<u>151,561</u>	(6,450)

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

12. გადავადებული საგადასახადო აქტივი (გაგრძელება)

დროებითი სხვაობები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	აქტივები	ვალდებულებები	ნეტო	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში
	2021	2021	2021	2021
გაცემული სესხები	29,663	-	29,663	24,135
აქტივების გამოყენების უფლება	-	(138,625)	(138,625)	9,629
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	11,667	-	11,667	818
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	67,849	-	67,849	(1,790)
საიჯარო ვალდებულებები	187,457	-	187,457	4,959
საგადასახადო	296,636	(138,625)	158,011	37,751
აქტივი/(ვალდებულება)	(138,625)	138,625	-	-
გადასახადის გადაფარვა	158,011	-	158,011	37,751

მოგების გადასახადის ხარჯი შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2022	2021
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	(997,492)	(620,885)
დროებითი სხვაობების ეფექტი	(44,340)	37,751
გადასახადის განაკვეთის გაზრდით გამოწვეული გადავადებული	37,890	-
გადასახადის ცვლილება (+5%)	(1,003,942)	(583,134)

რეკონსილაცია ფაქტიურ და მოსალოდნელ მოგების გადასახადებს შორის:

	2022	2021
მოგება დაზეგვრამდე	6,538,404	4,376,054
მოგების გადასახადის პროცენტი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადი	(980,761)	(656,408)
კანონმდებლობაში შესული ცვლილების ეფექტი მოგების	(29,663)	-
გადასახადზე *		
მუდმივი სხვაობების წარმოქმნა და ამობრუნება	6,482	73,274
(1,003,942)	(583,134)	

* 2022 წლის 27 დეკემბერს გამოქვეყნდა საქართველოს კანონი, საქართველოს საგადასახადო კოდექსში (სსკ) ცვლილების შეტანის შესახებ, რომელიც ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან. აღნიშნულ ცვლილებებს კომპანიაზე აქვს შემდეგი გავლენა: აღნიშნულ ცვლილებამდე საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით განსაზღვრული იყო, რომ საბანკო დაწესებულებები, საკრედიტო კავშირები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები და სესხის გამცემი სუბიექტები მოგების გადასახადის ახალი (ესტონური) რეჟიმით დაიბეგრებოდნენ 2023 წლის 1 იანვრიდან. ცვლილებამ განსაზღვრა, რომ დროითი განრიგი აღარ დაწესდება და მომავალში ეს სუბიექტები დაიბეგრებიან ისევ ძველი რეჟიმით, კერძოდ ერთობლივ შემოსავალსა და სსკ-ის მიერ გათვალისწინებული გამოქვითვების თანხებს შორის სხვაობის მიხედვით (97-ე მუხლი, მე-12 ნაწილი).

ასევე, სსკ-ის 98-ე მუხლს, რომელიც განსაზღვრავს მოგების გადასახადის განაკვეთს, დაემატა ახალი მე-4 ნაწილი, რომლის თანახმადაც, საბანკო დაწესებულებების, საკრედიტო კავშირის, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის, სესხის გამცემი სუბიექტის დასაბეგრი მოგება დაიბეგრება 20 პროცენტით.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

12. გადავადებული საგადასახადო აქტივი (გაგრძელება)

მიუხედავად იმისა, რომ დაბეგვრა მოხდება მოგების ე.წ. მველი რეემის თანახმად, შეიცვალა საფინანსო სფეროსთვის სსკ-ით განსაზღვრული შემოსავლისა და ხარჯის აღიარების პრინციპები, კერძოდ, სსკ-ის 141-ე მუხლს, რომელიც განსაზღვრავს დარიცხვის მეთოდით შემოსავლის მიღების მომენტს, დაემატა ახალი მე-5 ნაწილი, რომელმაც განსაზღვრა, რომ 2023 წლის 1 იანვრიდან საბანკო დაწესებულებამ, საკრედიტო კავშირმა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციამ სესხებზე დარიცხული პროცენტები შემოსავლად უნდა აღიაროს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით. რაც შესხება გაცემულ სესხებზე რეზერვების გამოქვითვას, სსკ-ის განახლებული 109-ე მუხლის თანახმად, 2023 წლის 1 იანვრიდან აღნიშნული პირები ერთობლივი შემოსავლიდან სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვებს გამოიქვითავენ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით, ნაცვლად საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი წესისა. აღნიშნულმა ცვლილებამ გამოიწვია ის, რომ გაცემულ სესხებთან დაკავშირებული დროებითი სხვაობები კომპანიამ სრულად ჩამოწერა 2022 წლის ბოლოს. დროებითი სხვაობების ჩამოწერა შეეხებოდა როგორც 2022 წელს წარმოქმნილ, ასევე, 2021 წლის 31 დეკემბერს გაცემულ სესხებზე არსებული დროებითი სხვაობებიდან წარმოქმნილი გადავადებული საგადასახადო აქტივის ჩამოწერას.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

13. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ისტორიული ღირებულება	მიწა და შენობები	კომპიუტერული აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	ავეჯი, ოფისის აღჭურვილობა და სხვა ძირითადი საშუალებები	სულ ძირითადი საშუალებები	არამატერიალური აქტივები
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	465,089	299,270	38,747	260,894	470,464	1,534,464	173,653
მატება	-	48,488	-	22,956	35,761	107,205	-
კლება	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	465,089	347,758	38,747	283,850	506,225	1,641,669	173,653
მატება	-	7,950	23,170	2,950	35,561	69,631	-
კლება	-	-	(16,618)	-	-	(16,618)	-
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	465,089	355,708	45,299	286,800	541,786	1,694,682	173,653
<hr/>							
ცვეთა							
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	(156,146)	(224,994)	(27,551)	(197,334)	(370,176)	(976,201)	(111,441)
მატება	(22,153)	(25,939)	(3,952)	(14,907)	(35,021)	(101,972)	(17,347)
კლება	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	(178,299)	(250,933)	(31,503)	(212,241)	(405,197)	(1,078,173)	(128,788)
მატება	(22,153)	(23,394)	(4,213)	(16,820)	(35,785)	(102,365)	(14,459)
კლება	-	-	13,660	-	-	13,660	-
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	(200,452)	(274,327)	(22,056)	(229,061)	(440,982)	(1,166,878)	(143,247)
<hr/>							
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	286,790	96,825	7,244	71,609	101,028	563,496	44,865
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	264,637	81,381	23,243	57,739	100,804	527,804	30,406

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მიწა და შენობები არის ჩადებული უზრუნველყოფაში ფინანსური ინსტიტუტის მიმართ არსებულ სასესხო გალდებულებებისთვის.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

14. იჯარები

კომპანიას იჯარით აღებული აქვს საოფისე და საარქივე ფართები. ყველა აქტივის საიჯარო გადასახდელი არის ფიქსირებული. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია როგორც ლარში, ისე აშშ დოლარში. იჯარების ვადიანობა განსაზღვრულია 2-დან 5 წლამდე 2022 და 2021 წლისთვის. იჯარების ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი 2022 წლისთვის შეადგენდა წლიურ 6.99%-15.06%-ს (2021: 6.99%-14.71%-ს) იჯარების ვადიანობისა და ვალუტების მიხედვით.

აქტივების გამოყენების უფლება შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	საოფისე ფართები	სხვა	სულ
31 დეკემბერი 2020	976,051	12,311	988,362
შემოსვლა	95,142	8,109	103,251
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილების გამო	200,517	3,129	203,646
ცვეთა	(367,361)	(3,734)	(371,095)
31 დეკემბერი 2021	904,349	19,815	924,164
გასვლა	-	(10,813)	(10,813)
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილების გამო	168,409	23,769	192,178
ცვეთა	(269,261)	(4,317)	(273,578)
31 დეკემბერი 2022	803,497	28,454	831,951

საიჯარო ვალდებულება შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	საოფისე ფართები	სხვა	სულ
31 დეკემბერი 2020	1,202,866	13,787	1,216,653
შემოსვლა	95,142	8,108	103,250
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილების გამო	200,517	3,129	203,646
საპროცენტო ხარჯი	145,755	2,000	147,755
იჯარასთან დაკავშირებული შედავათები	(15,909)	-	(15,909)
საიჯარო გადასახდელები	(441,990)	(5,339)	(447,329)
საკურსო სხვაობა	41,644	-	41,644
31 დეკემბერი 2021	1,228,025	21,685	1,249,710
გასვლა	-	(8,108)	(8,108)
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილების გამო	168,409	23,769	192,178
საპროცენტო ხარჯი	114,931	2,414	117,345
საიჯარო გადასახდელები	(377,401)	(5,949)	(383,350)
საკურსო სხვაობა	(59,494)	-	(59,494)
31 დეკემბერი 2022	1,074,470	33,811	1,108,281

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

15. საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს გაერთიანებულ ანგარიშზე. შედეგად, კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივსა და ვალდებულებას ნეტო ღირებულებით. 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საგადასახადო ვალდებულებამ შეადგინა 376,857 ლარი და 274,055 ლარი, შესაბამისად.

16. სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები

მიღებული სესხები გამსესხებლების მიხედვით 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ფინანსური ინსტიტუტები	44,610,498	37,736,392
დამფუძნებლები	9,222,606	9,343,824
სუბორდინირებული სესხები დამფუძნებლებისგან*	3,384,148	3,878,450
სხვა დაკავშირებული მხარეები	457,524	1,439,524
	57,674,776	52,398,190

* სუბორდინირებული სესხები წარმოდგენილია აშშ დოლარში. სესხის ვადა განსაზღვრულია 2028 წლის 31 დეკემბრამდე. საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 12%-ს. გაკოტრების შემთხვევაში აღნიშნული სესხის ძირისა და პროცენტის გადახდები ნაკლებ უპირატესია, ვიდრე სხვა კრედიტორებთან არსებული დავალიანების გადახდა.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული სესხები უზრუნველყოფილია გაცემული სესხების მოთხოვნის თანხებით(არაუმეტეს 86 მილიონი ლარისა). ასევე, დამფუძნებელთა წილებითა და თავდებობებით, კომპანიის კუთვნილი მიწით და მასზე არსებული შენობა-ნაგებობებით. ასევე, დამფუძნებელთა ოჯახის წევრების ქონებით.

აღსანიშნავია, რომ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2022 წლის 4 აგვისტოს გაფორმებული საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულების შესაბამისად ერთ-ერთ ადგილობრივ ბანკთან, კომპანიას უფლება აქვს აითვისოს დამატებით თანხები მაქსიმუმ 7 მილიონი ლარის მოცულობით. თუმცა, ეს ლიმიტი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აუთვისებელია.

მიღებული სესხები გამსესხებლებისა და სესხის პირობების მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი (%)	ვალუტა	ეჭივალენტი ლარში
ფინანსური ინსტიტუტებისგან :				
იანვარი 2023	14.25	ლარი	31,153,463	
ივნისი 2023 - ივნისი 2024	12.5-13.5*	ლარი	11,852,075	
ივლისი 2025	13.1	ლარი	1,604,960	
იურიდიული პირებისგან :				
მარტი 2023	7	აშშ დოლარი	223,172	
დეკემბერი 2025	14	ლარი	234,352	
ფიზიკური პირებისგან :				
დამფუძნებლები	აპრილი 2023 - ივნისი 2041	7-12	აშშ დოლარი	7,461,859
სუბორდინირებული სესხები დამფუძნებლებისგან	დეკემბერი 2028	12	აშშ დოლარი	3,384,148
დამფუძნებლები	აპრილი 2023 - სექტემბერი 2024	12	ევრო	471,208
დამფუძნებლები	ივნისი 2023 - სექტემბერი 2024	14	ლარი	1,289,539
				57,674,776

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

16. სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები (გაგრძელება)

მათ შორის:

ძირი
პროცენტი

ექვივალენტი ლარში
57,174,377
500,399
57,674,776

* ერთ-ერთი სესხის ხელშეკრულების მიხედვით, 2023 წლის 13 ივნისიდან იმოქმედებს ინდექსირებული საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც შეადგენს სებ-ის მიერ დადგენილი მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთს + 1.5%, მაგრამ არანაკლებ ჯამური 12.5%-ისა.

მიღებული სესხები გამსესხებლებისა და სესხის პირობების მიხედვით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი (%)	ვალუტა	ექვივალენტი ლარში
ფინანსური ინსტიტუტებისგან :				
დეკემბერი 2022	14.5	ლარი	33,240,811	
მარტი - არპილი 2024	11.4-11.5 *	ლარი	1,303,526	
ივნისი 2023	13.5	ლარი	3,192,055	
იურიდიული პირებისგან :				
მარტი 2023	7	აშშ დოლარი	255,945	
დეკემბერი 2022	14	ლარი	1,183,579	
ფიზიკური პირებისგან :				
დამფუძნებლები სუბორდინირებული სესხები დამფუძნებლებისგან	სექტემბერი 2022 - ივნისი 2041	7-12	აშშ დოლარი	7,250,692
დამფუძნებლები სუბორდინირებული სესხები	დეკემბერი 2028	12	აშშ დოლარი	3,878,450
დამფუძნებლები ივლისი 2022 - სექტემბერი 2024	14	ლარი	1,520,876	
დამფუძნებლები აპრილი 2022 - სექტემბერი 2024	12	ევრო	572,256	
დამფუძნებლები				52,398,190

მათ შორის:

ძირი

პროცენტი

51,876,121
522,069
52,398,190

* აღნიშნული სესხის ხელშეკრულების მიხედვით 2022 წლის 4 აპრილიდან სესხის საპროცენტო განაკვეთი შეიცვლება და შეადგინა 4.30% - 4.60% + რეფინანსირების განაკვეთი.

კომპანიას გააჩნია ფინანსური და არაფინანსური შეზღუდვები ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებულ სესხებზე. კომპანიას აქვს მუდმივი კომუნიკაცია მსესხებლებთან მიცემულ შეზღუდვებთან დაკავშირებით. 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია აკმაყოფილებს ყველა მის ფინანსურ და არაფინანსურ შეზღუდვას.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

16. სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები (გაგრძელება)

მიღებულ სესხებში მომხდარი ფულადი და არაფულადი ცვლილებები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	სუბორდინირებული და დამფუძნებლებისგან მიღებული სხვა სესხები		სხვა დაკავშირებული მხარეები	სულ
31 დეკემბერი 2021	37,736,392	13,222,274	1,439,524	52,398,190
ფულადი მომრაობა				
მიღებული სესხები, წმინდა	6,841,773	1,071,270	(945,239)	6,967,804
სესხის პროცენტის დაფარვა	(5,912,335)	(1,269,819)	(103,317)	(7,285,471)
არაფულადი მოძრაობა:				
სესხის პროცენტის დარიცხვა	5,944,668	1,242,439	100,552	7,287,659
საკურსო სხვაობა	-	(1,659,410)	(33,996)	(1,693,406)
31 დეკემბერი 2022	44,610,498	12,606,754	457,524	57,674,776

მიღებულ სესხებში მომხდარი ფულადი და არაფულადი ცვლილებები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	სუბორდინირებული და დამფუძნებლებისგან მიღებული სხვა სესხები		სხვა დაკავშირებული მხარეები	სხვა იურიდიული პირები	სულ
31 დეკემბერი 2020	28,130,109	14,221,410	1,510,638	136,818	43,998,975
ფულადი მომრაობა					
მიღებული სესხები, წმინდა	9,555,129	(256,772)	(134,896)	(132,396)	9,031,065
სესხის პროცენტის დაფარვა	(4,621,763)	(1,305,974)	(133,155)	(8,211)	(6,069,103)
არაფულადი მოძრაობა:					
სესხის პროცენტის დარიცხვა	4,655,410	1,295,643	135,824	5,092	6,091,969
საკურსო სხვაობა	17,507	(732,033)	61,113	(1,303)	(654,716)
31 დეკემბერი 2021	37,736,392	13,222,274	1,439,524	-	52,398,190

17. საწესდებო კაპიტალი

მეწილეები	%	31 დეკემბერი, 2022 და 2021 წლები
გელა რიაბუხა	58.55%	1,504,606
შოთა გედენიძე	24.45%	628,311
გოჩა სებისკვერაძე	17.00%	436,862
	100.00%	2,569,779

2022 და 2021 წლის პერიოდში საწესდებო კაპიტალში ცვლილება არ განხორციელებულა. 2022 წლის განმავლობაში კომპანიას არ გაუნაწილება მოგება. 2021 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოაცხადა და გასცა დივიდენდი 528,555 ლარის ოდენობით.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

18. პოტენციური ვალდებულებები

იურიდიული ვალდებულებები

კომპანიას ჩვეული საქმიანობის პროცესში აქვს სასამართლო სარჩელები და პრეტენზიები. კომპანიის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სარჩელებისა და პრეტენზიების შედეგად წარმოშობილ ვალდებულებებზე მაქსიმალური პასუხისმგებლობა არ იქონიებს არსებით გავლენას ფინანსურ მდგომარეობაზე ან კომპანიის მომავალ ოპერაციებზე.

საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) რეგულაციები

2018 წლის 5 ივნისს სებ-ის პრეზიდენტმა დაამტკიცა რეგულაცია მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების აქტივების კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების რეზისურების ფორმირების წესის შესახებ.

კომპანიის ხელმძღვანელობის შეფასებით კომპანია სრულად აკმაყოფილებს სებ-ის რეგულაციებს 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გარდა შემდეგი კოეფიციენტებისა: დაკ (დაგირავებული აქტივების კოეფიციენტი) და ლკ (ლიკვიდობის კოეფიციენტი).

- დაკ-ის ვერ დაკმაყოფილებასთან დაკავშირებით კომპანიამ მიიღო წერილი სებ-გან, რომლის მიხედვითაც დაკ-ის რეგულაციასთან შესაბამისობაში მოსაყვანად მას მიეცა შედავათი არაუგვიანეს 2024 წლის 30 სექტემბრისა. როგორც მე-20 შენიშვნაშია აღნიშნული, კომპანიამ 2023 წლის განახორციელა გარკვეული ქმედებები კოეფიციენტის რეგულაციასთან შესაბამისობაში მოსაყვანად.
- ლკ კოეფიციენტის დაკმაყოფილებასთან დაკავშირებით კომპანიას წლის განმავლობაში რეგულარული კომუნიკაცია ჰქონდა სებ-თან. სებ-ს რეგულარულად მიეწოდებოდა ინფორმაცია კომპანიის მიერ მოზიდული/გადახდილი ფულადი სახსრების შესახებ. აღნიშნული ინფორმაციის გათვალისწინებით, სებ-ის მხრიდან ხდებოდა კომპანიის ლიკვიდობის რეგულარული კონტროლი/ზედამხედველობა და არ მომხდარა კომპანიის დაჯარიმება. ხელმძღვანელობა მუშაობს აღნიშნული კოეფიციენტის დაკმაყოფილებაზე სებ-ის ზედამხედველობით. ხელმძღვანელობის შეფასებით არ არის მოსალოდნელი, რომ კომპანიას დაეკისრება სანქციები აღნიშნულთან დაკავშირებით.

რეგულაციების დაკმაყოფილების შესახებ მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებსა და შეფასებებს, რომელიც შეიცავს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე და შეიძლება განსხვავდებოდეს მარეგულირებლის მსჯელობისაგან.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა არის სხვადასხვავარად ინტერპრეტაციისა და ცვლილების საგანი. ხელმძღვანელობის მხრიდან საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ ინტერპრეტაციებისგან და კომპანიის თერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ კომპანიის ოპერაციები 3 წლის მანძილზე.

საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ანარიცხები აღიარდება მაშინ, როდესაც თანხის გაზომვა საიმედოდ არის შესაძლებელი. სავარაუდო ვალდებულებაზე ანარიცხები არ აღიარდება, სანამ არ მოხდება შეფასება. კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობიდან გამომდინარე, ადგილი არ ექნება რაიმე სახის დამატებითი ვალდებულების დარიცხვას, გარდა იმისა, რაც კომპანიას თვითონ აქვს აღრიცხული შესაბამის პერიოდებში.

სესხის შეზღუდვებთან შესაბამისობა

მიღებულ სესხებთან დაკავშირებით კომპანიას მოეთხოვება გარკვეული შეზღუდვების დაკმაყოფილება. აღნიშნულ შეზღუდვებთან შეუსაბამობა კომპანიისთვის შესაძლოა იყოს უარყოფითი შედეგების მომტანი, რაც გამოიწვევს მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული ხარჯების გაზრდას და საქმიანობის შესაძლო შეწყვეტას. კომპანია 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით აკმაყოფილებდა ყველა შეზღუდვას. დეტალური ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-16 შენიშვნა.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

- ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;
- ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;
- გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;
- დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილ პირების მიერ კოტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების არე	შენიშვნა	დამფუძნებლები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	16	12,606,754	457,524	57,674,776
საპროცენტო ხარჯი	5	(1,242,439)	(100,522)	(7,405,004)
საიჯარო ვალდებულება	14	(341,079)	-	(1,108,281)

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების არე	შენიშვნა	დამფუძნებლები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	16	13,222,274	1,439,524	52,398,190
საპროცენტო ხარჯი	5	(1,295,643)	(135,824)	(6,239,724)
საიჯარო ვალდებულება	14	(302,749)	-	(1,249,710)

დირექტორების და ხელმძღვანელობის სხვა წევრების ანაზღაურება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2022	2021
უმაღლესი ხელმძღვანელობის გასამრჯელო:		
- მოკლევადიანი გასამრჯელო, რომელიც მოიცავს ხელფასებსა და ბონუსებს	(156,600)	(240,143)

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2023 წლის განმავლობაში ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებულ სესხებზე, ჯამური ღირებულებით 31,153,388 ლარი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელთა სახელშეკრულებო ვადაც იწურებოდა 2023 წლის იანვარში, მოხდა სახელშეკრულებო ვადის ცვლილება და ვადა გაგრძელდა 2024 წლის ივნისამდე.

სახელშეკრულებო ვადა გაგრძელდა, ასევე, დამფუძნებლებისგან მიღებულ სესხებზე ჯამური ღირებულებით 516,381 ლარი. განახლებულ ვადად განისაზღვრა 2026-2028 წელი.

2023 წლის განმავლობაში კომპანიამ მიიღო დამატებითი სესხები დამფუძნებლებისგან ჯამურად 6,287,040 ლარის ოდენობით. ახალი სესხები მიღებულია 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული სესხების მსგავსი პირობებით.

2023 წლის განმავლობაში კომპანიამ ნაადრევად ჩაფარა ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული რამდენიმე სესხი ჯამურად 8,550,042 ლარის ღირებულებით ამავე პერიოდში ადგილობრივ ფინანსურ ინსტიტუტან გაფორმებული ახალი საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულების საშუალებით. საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულება გაფორმებულია 7,500,000 ლარის მოცულობაზე და თანხა სრულად ათვისებულია კომპანიის მიერ. აღნიშნული ოპერაციების მიზანი იყო დაკ-ის კოეფიციენტის დარეგულირება და რეგულაციებთან შესაბამისობაში მოყვანა (ახალი სესხის უზრუნველყოფას აღარ წარმოადგენს გაცემული სესხების მოთხოვნები). აღსანიშნავია, რომ ახალი ხელშეკრულების ფარგლებში, კომპანიის დამფუძნებლებს შეეზღუდათ გარკვეულ სესხებზე ძირითადი თანხების მიღება ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდში.

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც კომპანიამ გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, განხილულია ქვემოთ. სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენება ხორციელდება უწყვეტად ყველა წელს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამის შესახებ მითითებული იქნება წინამდებარე ანგარიშგებაში.

შეფასებისა და წარდგენის ვალუტა

ოპერაციებში კომპანია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ კომპანიის ოპერაციებზე. მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს ქართულ ლარს.

ოპერაციები შეფასების ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში განიხილება, როგორც ოპერაცია უცხოურ ვალუტაში და აღირიცხება ბასს 21-ს „სავალუტო კურსების ცვლილებათა გავლენა“ მოთხოვნის შესაბამისად.

უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშებზე. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული შედეგები აღირიცხება ოპერაციის განხორციელების დღეს არსებული გაცვლის კურსის შესაბამისად. გადაფასება არ ხერა არამონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური კურსი

აშშ დოლარი	ევრო
2.7020	2.8844
3.0976	3.5040

ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია ფინანსურ აქტივებს აღრიცხავს ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტების“ მიხედვით.

ფასს 9 მოიცავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის სამ მნიშვნელოვან კატეგორიას: ამორტიზირებული ღირებულებით, რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შერის სხვაობის გადავადებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კომპანია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს, როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის კომპანიისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს მირი თანხის და პროცენტის გადახდას მირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, მირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ კომპანიამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდურობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხვდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას კომპანიამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ, როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნეს მოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნეს მოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია FVTPL-ში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიიღწევა, როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ კომპანიამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განსაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდურობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯების) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოვების მარჯანი.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, კომპანია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც FVTPL, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება (ე.ო. ამოღებულია კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან) მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- კომპანია გადასცემს ფინანსური აქტივებიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ECL -ის საფუძლები

ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას კომპანიის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან FVOCI-ი.

ფასს 9 მოთხოვნები გაუფასურებაზე არ ეხება წილობრივ ინსტრუმენტებს.

გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შემენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

„მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელი ფასს 9-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავს ფინანსური აქტივის წარმოქმნისთანავე. ფასს 9-ის მიხედვით კომპანია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

სამეტაპანი მიღებობა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შეძენის თარიღში. ეს მიღებომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1 ეტაპი: კომპანია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, სანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

მე-2 ეტაპი: კომპანია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალებზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტი ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. კომპანია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტის PD-ის 100 %-ით.

ვადაგადაცილების დღეების გათვალისწინებით, სესხების 3 ეტაპზე გადანაწილება შემდეგნაირად შეიძლება იყოს წარმოდგენილი:

უზრუნველყოფის სახე	1 ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი
ოქროთი უზრუნველყოფილი	0-30	31-60	>61
არაუზრუნველყოფილი	0-30	31-60	>61

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

კომპანია ავტომატურად ანიჭებს სესხს 1 ეტაპს, სესხის გაცემის მომენტში. სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპზე, თუ ქვემოთ მოცემული რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- ა) 31 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ბ) სესხის რესტრუქტურიზება;
- გ) მესამე მხარის მიერ უზრუნველყოფილ ქონებაზე იურიდიული დავის წამოწყება;
- დ) მსესხებლის, ან თანამსესხებლის მიმართ სარჩელის აღმდეგ;
- ე) მსესხებლის მიერ სამუშაო ადგილის დაკარგვა;
- ვ) მსესხებლის ბიზნესის დიდი წილის განადგურება;
- ზ) ბიზნესის იმ სექტორის მნიშვნელოვანი გაუარესება, სადაც საქმიანობს მსესხებელი.

სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე, თუ:

- ა) ვადაგადაცილება არის 0-დან 30 დღემდე;
- ბ) იმ გარემოებების გამოსწორება, რომლის გამოც სესხმა გადაინაცვლა მე-2 ეტაპზე.

გადეფოლტებული სესხები დეფოლტის მომენტში გადაინაცვლებს მე-3 ეტაპზე და მათი დაბრუნება სხვა ეტაპებზე ხდება, თუ მოხდა კრედიტუნარიანობის გაუმჯობესება და დააკმაყოფილა პირველი, ან მეორე ეტაპისთვის წაყენებული პირობები.

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- ა) 61 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ბ) მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
- გ) უზრუნველყოფის საგნის განადგურება ან დაკარგვა.

დეფოლტის განმარტება თანხვედრაშია ფასს 9-ის მოთხოვნებთან, 60 დღეზე მეტი ვადით გადაცილების შესახებ. კომპანია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

გაცემული სესხის რესტრუქტურიზება

რესტრუქტურიზაციის ოპერაცია/ტრანზაქცია სრულდება არსებული სასესხო ვალდებულების ფარგლებში. კომპანიასა და მსესხებელს შორის ფორმდება შეთანხმება პირობების ცვლილების შესახებ და პროგრამულად იმავე სესხისთვის ხდება ახალი გრაფიკის აგება (გადაანგარშება).

კომპანიისთვის სესხის რესტრუქტურიზაცია რისკის ცვლილების მაჩვენებელია. რესტრუქტურიზებული სესხები არ ექვემდებარება პირდაპირ მე-3 სტადიაში გადაყვანას, რადგან ასეთი ტიპის მოდიფიკაციები არ არის დაკავშირებული მატერიალურ ზარალთან. შესაბამისად, რესტრუქტურიზებული სესხები მე-2 სტადიაში ხვდება და პირველ სტადიაში აღარ ბრუნდება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, კომპანია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავალის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

კომპანიის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების; და

არ არსებობს არასასურველი არასტაბილურობა, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გაუფასურების ზარალი 12 თვიანი PD-დან არსებობის მანძილის PD-ზე გადასცლის დროს.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონებილი ხარჯებისა და მაღისმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

კომპანიამ გამოავლინა და დაადოკუმენტირა პორტფელის საკრედიტო რისკისა და საკრედიტო ზარალების მნიშვნელოვანი მამოძრავებელი ფაქტორები, ისტორიული მონაცემების გამოყენებით, შეაფასა დეფოლტის ალბათობაზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების ზეგავლენა და ამოღების განაკვეთი.

გაანალიზდა შემდეგი მაკროეკონომიკური ფაქტორები:

- საქართველოს მშპ-ის ზრდის კოეფიციენტი;
- ინფლაციის განაკვეთი.

საპროგნოზო ინფორმაციის განჭვრეტა

კომპანია ბოლო 5 წლის ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით ყოველწლიურად აფასებს დეფოლტის ალბათობის კორელაციას მაკროეკონომიკურ ცვლადებთან (მშპ-ს ზრდა, ინფლაცია) მიმართებაში და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისას ითვალისწინებს კონკრეტული მაკროეკონომიკური ცვლადის სცენარების შესახებ არსებულ საპროგნოზო ინფორმაციას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ინფლაციასთან და მშპ-ს ზრდასთან კორელაცია არის 0.3-ზე მეტი და -0.5-ზე ნაკლები, შესაბამისად.

კომპანია იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეწებულ საბაზო, ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს და ამათგან საბაზო სცენარს ანიჭებს 50%-ან ალბათობას, ხოლო ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს 25%-ან ალბათობებს. კომპანია იყენებს ვასიჩევის მოდელს საპროგნოზო ინფორმაციის კორექტირებისას, მოსალოდნელი დეფოლტის დაანგარიშების დროს.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ ჰქონდა ადგილი ძლიერ კორელაციას კომპანიის დეფოლტის კოეფიციენტებსა და მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს შორის, ამიტომ კომპანიას არ აქვს გათვალისწინებული ეს ფაქტორები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების დაანგარიშებისას.

ECL -ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი. ეს ცვლადები (EAD-ის გარდა) დაანგარიშებულია ყოველწლიურად. EAD განახლდება ყოველთვის, როდესაც ხდება სესხის გაუფასურების ანარიცხის კალკულაცია.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის კომპანია იყენებს ბოლო 5 წლის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) სტატისტიკას ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მაგრამ არანაკლებ 2 წლისა. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის და გამოითვლება სასესხო პორტფელის მიმართ მიგრაციის მატრიცის მისადაგებით, რომელიც გვიჩვენებს სასესხო პორტფელის ერთი კალათიდან მეორე კალათაში გადანაცვლების ალბათობას. მიგრაციის მატრიცა იყოფა შემდეგ კალათებად:

კალათი	ვადაგადაცილებული დღები	რესტრუქტურიზაციის სტატუსი	ეტაპი
1	დახურული		
2	0	არა	I
3	1-30	არა	I
4	31-60	არა	II
5	>61	დიას	III

კომპანიის მიერ გაცემულ სესხს დეფოლტის შემთხვევაში უპირობოდ ენიჭება 100%-იანი ალბათობა.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად გამოიყენება ბოლო 5 წლის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) განმავლობაში გადეფოლტებული სესხები და ამ სესხებზე დეფოლტის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდამდე განხორცილებული თანხის შემოდინებები წლის ჭრილში.

ფულადი ნაკადები დისკონტირდება სეგმენტის საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს კანონმდებლობით დადგენილ ზღვარს. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინასწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია დაანგარიშდება ყველა სეგმენტისთვის ცალ-ცალკე და გამოიყენება პორტფელის იმ მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შესაძლოა დაექვემდებაროს საკრედიტო რისკს დეფოლტის მომენტში. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება მიმდინარე სესხის თანხიდან მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით იმ დამტებაზე დაყრდნობით, რომ დეფოლტი ხდება წლის შუა პერიოდში. მოსალოდნელ ცვლილებებში იგულისხმება გრაფიკით გათვალისწინებული ძირის დაფარვები ვადაგადაცილების მომენტამდე, პროცენტის დარიცხვები ვადაგადაცილების მომენტიდან დეფოლტამდე.

გამოთვლაში ასევე მონაწილეობს ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით დათვლილი სესხის წინასწრებით დაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც ამცირებს არსებული სესხის ბალანსს დეფოლტის დადგომამდე (იგი გამოთვლაში მონაწილეობს იმ შემთხვევაში თუ სესხის საშუალო ვადიანობა აღემატება 12 თვეს). დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიციის დათვლა ხდება სეგმენტის საშუალო საკონტრაქტო ვადიანობის განმავლობაში, თითოეულ წლის ცალ-ცალკე.

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გაუფასურებული სესხებისთვის

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაინგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებული ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერიცხებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები

ფას 9-ის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. კომპანიამ შეაფასა რომელი ბიზნეს მოდელი იყო ყველაზე შესაბამისი მისთვის და ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფირდა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“. კომპანიის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებს, საიჯარო ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანასარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით უფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანერტება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ნებისმიერი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივში, რომელიც უნარჩუნდება კომპანიას, მის მიერ აღიარდება, როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

კომპანია ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

რეალური ღირებულებით შეფასება

ფას 7 იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით მოითხოვს რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით გაშიფვრას. რეალური ღირებულების იერარქიბია:

- **დონე 1:** მოქმედ ბაზრებზე არსებული იდენტური აქტივების კვოტირებული ფასები;
- **დონე 2:** სხვა, კვოტირებული ფასებისგან განსხვავებული, 1-ელ დონეში შემავალი ინფორმაცია, რომლებზეც შესაძლებელია პირდაპირი (ფასები) ან არაპირდაპირი (ფასებიდან გამომდინარე) გზებით დაკვირვების განხორციელება; და
- **დონე 3:** ინფორმაცია, რომლის გადამოწმება შეუძლებელია ბაზარზე დაკვირვებით.

რეალური ღირებულების იერარქიაში ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების კატეგორია განისაზღვრება რეალური ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ყველაზე დაბალდონიანი ინფორმაციის საფუძველზე. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები მთლიანად შეფასებულია ამ სამიდან ერთ-ერთი დონით.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

სხვა მოთხოვნები

სხვა მოთხოვნები, რომლებიც მოცემულია სხვა აქტივებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენენ არქარმოებულ ფინანსურ აქტივებს და შეფასებული არიან ამორტიზებული ღირებულებით. სხვა მოთხოვნები თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით და შემდგომ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, ფულს მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე და შეზღუდულ ფულს. კომპანია კომერციულ ბანკებში განთავსებული ფულადი სახსრებისთვის ახდენს ტესტირებას გუფასურებაზე, დეფოლტის ალბათობისა და თანხის განსაზღვრისთვის.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის გამოიყენება Standard & Poor's-ის მიერ ფინანსური ინსტიტუტისათვის მინიჭებული რეიტინგი და ამ რეიტინგის შესაბამისი დეფოლტის ალბათობა. კომპანია ყოველწლიურად ატარებს ტესტირებას, იმისათვის რომ განსაზღვროს რამდენად ზუსტად ასახავს რეალობას ფასს 9-ის ფარგლებში დათვლილი დეფოლტის ალბათობა და ასევე, ერთი წლის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

ამისათვის იყენებს მოდელის PD-ის ისტორიულ მონაცემებს. ტესტის შედეგები მისიჩევა მისაღებად თუ ისტორიული დეფოლტის განაკვეთსა და მოდელის PD-ის შროის სხვაობა არ აღმატება ერთ სტანდარტულ გადახრას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, კომპანია ადგენს გადახრის გამომწვევ მიზეზებს და ამ მიზეზების ბუნების შესაბამისად გეგმავს და ახორციელებს მაკორექტირებელ ქმედებებს.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები არ არის არსებითი და არ არის გაშიფრული ფინანსურ ანგარიშგებაში.

მიღებული სესხები და სხვა ვალდებულებები

მიღებული სესხები და სხვა ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირებულებით. მათი შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის შესაბამისად.

იჯარები

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარებ საიჯარო ვალდებულება უნდა შეაფასოს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირება უნდა განხორციელდეს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ეს შეუძლებელია (როგორც ეს ხშირად ხდება), გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი.

აქტივების გამოყენების უფლება უნდა შეფასდეს საიჯარო ვალდებულებების თანხით და უნდა მოიცავდეს:

- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთის გამოკლებით.

აქტივს ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე, ან აქტივის კონიმიური ვადის განმვალობაში, თუ ეს უკანასკნელი განხილულია, როგორც უფრო მცირე ვადის მქონე, ვიდრე საიჯარო ვადა. აქტივების გამოყენების უფლება მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების განმავლობაში იცვითებოდა 2-5 წლის ვადაზე.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

როდესაც კომპანია ცვლის იჯარის ვადას (იმიტომ რომ, მაგალითად, მან ხელახლა შეაფასა იჯარის გახანგრძლივების, ან შეტყვეტის უფლება), საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით, კომპანიამ ხელახლა უნდა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტორება. თუმცა, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი უნდა აღიარდეს მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითდირებულებით, რომელიც შემცირებულია ნებისმიერი აკუმულირებული ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ზარალის თანხით, არსებობის შემთხვევაში.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომი ხარჯები მიეკუთვნება აქტივების მიმდინარე საბალანსო ღირებულებას ან აღიარდება ცალკე აქტივად, მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოდინება კომპანიაში და ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. შეცვლილი აქტივის ღირებულება ჩამოიწერება. რემონტისა და შეკეთების ყველა სხვა დანახარჯი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდის ხარჯად, რომელსაც იგი ვაჟუთვნის.

ცვეთის/ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე, იმისთვის რომ მოხდეს აქტივების გახარჯვა მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ცვეთის/ამორტიზაციის ხარჯის დაანგარიშება, ყველა ჯგუფის ძირითადი საშუალებისა და არამატერიალური აქტივისთვის ხდება წრფივი მეთოდით, შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადების მიხედვით:

მომსახურების ვადა (წელი)	
შენობები	20
მიწა	არ ცვდება
კომპიუტერული აღჭურვილობა	5
სატრანსპორტო საშუალებები	5
ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	5
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	2-5
სხვა ძირითადი საშუალებები	5
არამატერიალური აქტივები	10

შეკეთებისა და განახლების დანახარჯები აღიარდება პერიოდის საოპერაციო ხარჯებად, მათი გაწევის თანავე, თუ ისინი არ აკმაყოფილებენ კაპიტალიზების მოთხოვნებს.

ყოველი საანგარიშებო პერიოდის ბოლოს კომპანია განიხილავს ძირითადი საშუალებებსა და არამატერიალურ აქტივების ნარჩენ ღირებულებებსა და სასარგებლო მომსახურების ვადებს და საჭიროების შემთხვევაში აკორექტირებს მათ.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის აღდგენითი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება, გუდვილის გარდა

ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კომპანია მიმოიხილავს საკუთარ მატერიალურ აქტივებს, რათა განსაზღვროს, ადგილი ხომ არ აქვს გაუფასურების ინდიკატორებს. თუ არსებობს ასეთი სახის ინდიკატორი, ამ აქტივის აღდგენითი ღირებულება შეფასებულია მისი გაუფასურების ზარალის (არსებობის შემთხვევაში) გასაანგარიშებლად. თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის გაუფასურების ზარალის შეფასება, მაშინ კომპანია აფასებს ფულის მაგენტორებელ იმ ერთეულს, რომელსაც ეკუთვნის აღნიშნული აქტივი. თუ გონივრულად და თანმიმდევრულად არის შესაძლებელი განისაზღვროს გადანაწილების საფუძველი, ადმინისტრაციული აქტივებიც მიეკუთვნება ფულის მაგენტორებელ ერთეულს, ან წინააღმდეგ შემთხვევაში მათი მიკუთვნება ხდება ფულის მაგენტორებელ ყველაზე მცირე იმ ერთეულზე, რომლისთვისაც არის გონივრულად და თანმიმდევრულად შესაძლებელი გადანაწილების საფუძველი.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

გაუფასურების ზარალის აღდგენის დროს, აქტივის საბალანსო ღირებულება (ან ფულის მაგნერირებელი ერთეული) იზრდება აღდგენით ღირებულებადე, მაგრამ ისე, რომ აღდგენითმა ღირებულებამ არ გადააჭარბოს აქტივის (ფულის მაგნერირებელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულებას, წინა პერიოდებში გაუფასურებამდე.

გაუფასურების ზარალის აღდგენა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდება მოხდენისთანავე.

საგადასახადო ვალდებულებები, მიმდინარე და გადავადებული მოგების გადასახადი

კომპანიის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯები კორექტირდება გადავადებული გადასახადების თანხებით, რომლებიც წარმოიშობა სხვაობიდან აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის. ასეთი კორექტირებები გამოიწვევს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ასახვას.

გადავადებული საგადასახადო აქტივისა და ვალდებულების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების საბალანსო ღირებულება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში განსხვავდება მათი საგადასახადო კუთხით შეფასებული ღირებულებისგან.

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება შეზღუდულია იმ შემთხვევაში, როდესაც შესაძლოა წარმოიშვას დასაბერი მოგება, და მან გაანეიტრალოს სხვაობა საგადასახადო და ფინანსურ ბაზებს შორის.

აქტივის ან ვალდებულების თანხა განისაზღვრება იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც მოქმედებს მოცემულ საანგარიშგებო პერიოდში, და მოსალოდნელია მისი გამოყენება გადავადებული საგადასახადო აქტივის/ვალდებულების დაფარვის მოქმედში.

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლისგანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის ავტორიზებული საწესდებო კაპიტალის მოცულობა განისაზღვრება მფლობელების მიერ. ავტორიზებული კაპიტალი აღიარდება საწესდებო კაპიტალად კომპანიის მთლიან კაპიტალში, იმდენად, რამდენადაც იგი შევსებულია კომპანიის მფლობელების მიერ. საწესდებო კაპიტალი აღიარებულია კომპანიის მიერ მიღებული შემონატანების რეალური ღირებულებით.

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო ხარჯები და შემოსავლები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად. ამ მეთოდის შესაბამისად გადავადდება ყველა ის საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და სესხის მიღებასთან, რადგანაც ოპერაციის ხარჯები ჩართულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში ჩართვება ისეთი შემოსავლები და ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და მიღებასთან. მაგალითად, საკომისიო შემოსავალი, რომელიც მოიცავს მსესხებლის საკრედიტო მდგომარეობის შეფასებას, უზრუნველყოფის საგნის შეფასებასთან.

სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავლები აღიარდება დარიცხვის მეთოდის შესაბამისად, რომელიც შესაბამისობაშია გაცემული სერვისის მოცულობასთან.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

21. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტურული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან.

ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯები

ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში თუ ის იწვევს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება.

ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დაუყონებლივ, თუ ვერ მოხდება მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება, ან თუ ეკონომიკური სარგებელი არ აკმაყოფილებს ან შეწყვიტა აქტივად აღიარების მოთხოვნის დაკავშირებულება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში შესაძლებელია, აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხები წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას. მავალდებულებები მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

(ა) გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);

(ბ) კანონმდებლობიდან; ან

(გ) სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან.

კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს კომპანიის ქმედებიდან, სადაც:

(ა) წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშგებიდან გამომდინარე, კომპანია მიანიშნებს სხვა მხარეებს, რომ იგი იდებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და

(ბ) შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

შინაარსი:

1.	შესავალი.....	50
2.	ორგანიზაციის შესახებ.....	50
3.	ორგანიზაციის განვითარების გეგმები.....	51
4.	გეოგრაფიული არეალი და ინფორმაცია ორგანიზაციის ფილიალების საქმიანობის შესახებ.....	52
5.	კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა.....	53
6.	საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	54
7.	სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შემწნა.....	55
8.	ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები.....	55
9.	თანამშრომლები და სხვა სოციალური საკითხები.....	58

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

1. შესავალი

შპს „მისო სმარტ ფინანსის“ (შემდგომში „კომპანია“) მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის საქმიანობის აღწერას, ორგანიზაციაში მოქმედ მომსახურების სტანდარტებს, ინფორმაციას მისი სტრუქტურის, განვლილი გზისა და დასახული მიზნების შესახებ; დოკუმენტში მოცემულია ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები და ძირითადი რისკები, რასაც ხელმძღვანელი პირები არსებითად მიიჩნევენ სუბიექტის საქმიანობის განვითარების, მდგომარეობისა და სამომავლო პერსპექტივებისთვის.

2. ორგანიზაციის შესახებ

შპს „მისო სმარტ ფინანსი“ საფინანსო მომსახურების ბაზარზე საქმიანობს 2009 წლიდან. ჩვენი მიზანია კლიენტებს შეეთავაზოთ დახვეწილი და ხელმისაწვდომი ფინანსური მომსახურება, ყოველთვის საუკეთესო პირობებით.

თავდაპირველად კომპანია წარმოდგენილი იყო ერთი ფილიალით ქ. ქუთაისში, თუმცა ფილიალების ქსელი სწავლად გაფართოვდა და ახლა კომპანიას გააჩნია თანამედროვე სტანდარტების მიხედვით მოწყობილი 12 სერვის-ცენტრი და სათავო ოფისი (2021: 13 სერვის-ცენტრი და სათავო ოფისი).

2010 წლის სექტემბერში კომპანიამ რეგისტრაცია გაიარა საქართველოს ეროვნულ ბანკში და მიენიჭა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტატუსი.

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა სალომბარდო სესხების გაცემაა. შპს „მისო სმარტ ფინანსი“ მომხმარებელს სთავაზობს სწავლა და ხარისხიან ფინანსურ მომსახურებას. ორგანიზაციაში მოქმედი პროდუქტებია: სალომბარდო სესხები, სამომხმარებლო სესხები, ვალუტის გაცვლა, გზავნილები, კომუნალური გადახდები.

შპს „მისო სმარტ ფინანსი“ თავის საქმიანობას წარმართავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საკუთრებულებები და მას ზედამეტველობას უწევს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“).

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო. თითოეული ფილიალის ყოველდღიური საქმიანობის ზედამეტველობას ახორციელებს დირექტორი, რომელსაც ნიშნავს ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო.

ა) ორგანიზაციის მისია, მიზნები და ამოცანები

ჩვენი მისია: დახვეწილი, სწავლი და ხარისხიანი მომსახურების გზით ხელი შეუუწყოთ მომხმარებლებს გაიუმჯობესონ ფინანსური მდგომარეობა და ოპერატორულად მოაგვარონ პრობლემები.

ჩვენი მიზანი: გავხდეთ, სტაბილურად მზარდი მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია და გავხსნათ ახალი ფილიალები ისეთ ქალაქებში, სადაც ნაკლებად ხელმისაწვდომია ფინანსური მომსახურება. ასევე, დავწერგოთ ახალი პროდუქტები და ელექტრონული სერვისები.

ჩვენი ამოცანა: გამჭვირვალე სისტემის შექმნის, პროგრამული უზრუნველყოფის ხარისხის გაუმჯობესების, სწავლი და მოქნილი, ხარისხიანი მომსახურების გზით უფრო მეტად მარტივი და მოქნილი გავხადოთ მომსახურების პროცესი.

ბ) ორგანიზაციის ღირებულებები

ვაცნობიერებთ რა ჩვენს როლს მიკროსაფინანსო სექტორში, ჩვენს საქმიანობაში ვეყრდნობით ისეთ ღირებულებებს, როგორიცაა:

პასუხისმგებლობა - პასუხისმგებლიანი მომსახურება, რაც მიზნად ისახავს პასუხისმგებლობას მომხმარებელთა, თანამშრომელთა, ბიზნეს პარტნიორთა, საზოგადოებისა და გარემოს წინაშე;

გამჭვირვალობა - მომხმარებელს სამუალება აქვს შეკადაროს ჩვენი ფასები და პირობები და გაეცნოს მოსალოდნებლ საფრთხეებს. კომპანიის ურთიერთობა მომხმარებლებთან, თანამშრომლებთან და საზოგადოებასთან ეფუძნება გამჭვირვალობის, გულწრფელობისა და სამართლიანობის პრინციპებს.

პარტნიორობა - გრძელვადიანი და თანასწორუფლებიანი ურთიერთობა მომხმარებლებთან და კომპანიებთან, რომელთა მომსახურებითაც სარგებლობს კომპანია. პარტნიორებთან ურთიერთობისას კომპანია მაქსიმალურად ითვალისწინებს მათ ინტერესებს.

ხელმისაწვდომობა - წარმოადგენს არსებითად მნიშვნელოვან ფაქტორს პროდუქტების შემუშავებისა და მიწოდების არხების შერჩევის დროს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

2. ორგანიზაციის შესახებ (გაგრძელება)

გ) კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მარეგულირებელი დოკუმენტებია:

1. საქართველოს კანონი მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ;
2. საქართველოს კანონი უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ;
3. ფინანსური ორგანიზაციების მიერ მომსახურების გაწევისას მომხმარებელთა უფლებების დაცვის წესი;
4. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის საქართველოს ეროვნულ ბანკში რეგისტრაციის წესი.

3. ორგანიზაციის განვითარების გეგმები

- კლიენტთა მომსახურების ხარისხის შენარჩუნებასა და გაუმჯობესებაზე ზრუნვა:
  - სამუშაო ჯაუფის ფუნქციონირება, რომელშიც გაწევრიანებულია ყველა ფილიალის თითო წარმომადგენელი. რეგულარულად შეკრება, ფილიალებში, მომსახურეობისას დაშვებული ხარვეზების ერთად განხილვა, მათ აღმოსაფხვრელად გზების დასახვა, განხორციელება და კონტროლი;
  - შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით კლიენტებთან დაკავშირება და გამოკითხვა რამდენად კმაყოფილი არიან ჩვენი მომსახურეობით. მოხდება პასუხების ჩანიშვნა და ხარვეზების დაფიქსირების შემთხვევაში მათზე მუშაობა;
  - ოპერატორების პერიოდული გამოკითხვა, რამე ხელისშემშლელი ფაქტორი ხომ არ არსებობს, რაც გავლენას ახდენს მომსახურეობის პროცესზე;
  - მომსახურების პროცესის პერიოდული მონიტორინგი, შედეგების შეჯამება და ხარვეზების აღმოტვერა.
- ფილიალების ეფექტურობის შეფასება და ნაკლებად ეფექტური ფილიალების დახურვა კომპანიის საერთო ფინანსური მაჩვენებლების გაუმჯობესების მიზნით;
- უკანონო შემოსავლის და ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის ღონისძიებების და პროცედურების გაუმჯობესება. კომპანიამ მიმდინარე წელს დანერგა სააღრიცხვო სისტემის (LoanKeeper) განახლებული ვერსა, რომელიც მორგებულია კლიენტების რისკების შეფასების ახალ მოთხოვნებზე. ასევე, მოხდა პროგრამის ინტეგრაცია სანქციების და პოლიტიკურად აქტიური პირების გარე სერვისებთან. კომპანია გეგმავს ეროვნული ბანკისგან და AML კონსულტანტისგან მიღებული რეკომენდაციების შესრულებას და მუდმივ კონტროლს;
- საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციების დაცვა, კომპანიის შესაბამისი ფინანსური კოეფიციენტების უზრუნველყოფა. კერძოდ, ლიკვიდურობის კოეფიციენტის (ლკ) შენარჩუნება 18%-ზე ზემოთ, კაპიტალის კოეფიციენტის (კკ) 18%-იანი მოთხოვნის დაცვა, დაგირავებული აქტივების კოეფიციენტის (დაკ) შემცირებისკენ მიმართული დინამიკის შენარჩუნება;
- ვალდებულებების მნიშვნელოვანი დივერსიფიკაცია და მოზიდული ფინანსური რესურსების საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი შემცირება;

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

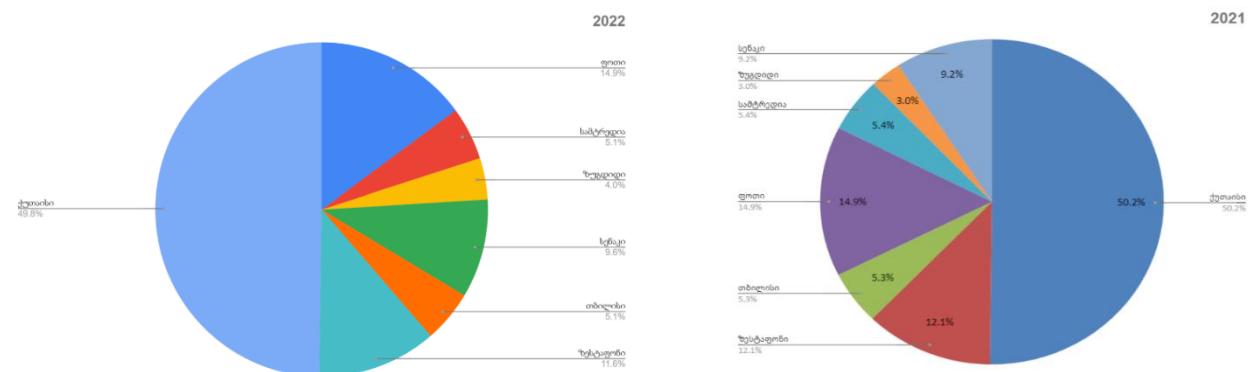
4. გეოგრაფიული არეალი და ინფორმაცია ორგანიზაციის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

შპს „მისო სმარტ ფინანსი“ მომხმარებლებს ემსახურება საქართველოს 7 ქალაქში: თბილისი, ქუთაისი, ზესტაფონი, სამტრედია, ზუგდიდი, სენაკი და ფოთი.

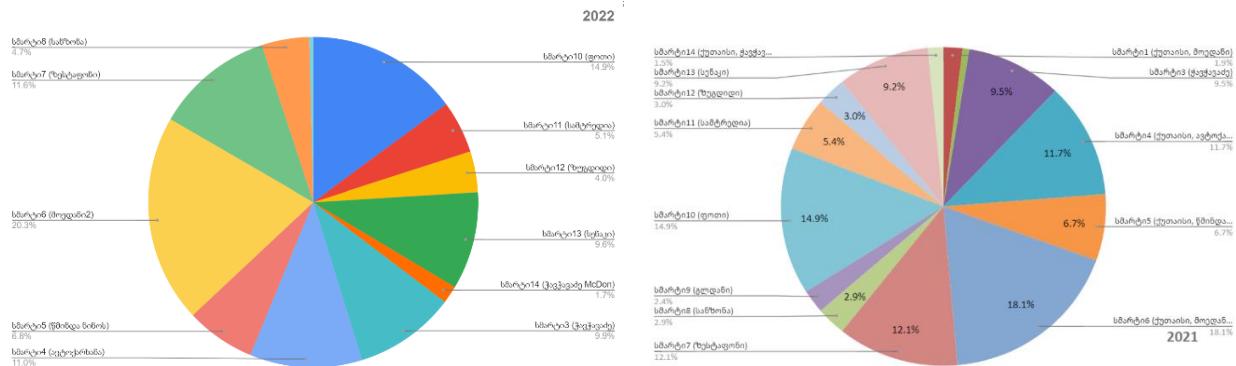
კომპანიას გააჩნია სათავო ოფისი და 12 ფილიალი (2021: 13 ფილიალი). სათავო ოფისი მდებარეობს მისამართზე - ქ. ქუთაისი, ნიუპორტის 4.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შპს მისო „სმარტ ფინანსს“ ჰყავდა 29,943 აქტიური მსესხებელი, რომლებიც ქალაქების მიხედვით შემდეგნაირად არის გადანაწილებული: 14,905 მსესხებელი ეკუთვნის ორგანიზაციის ქუთაისის ფილიალებს, 1,514 მსესხებელი - თბილისს, 3,469 მსესხებელი - ზესტაფონს, 1,537-სამტრედიას, 4,465-ფოთს, 1,191-ზუგდიდს, 2,862-სენაკს.

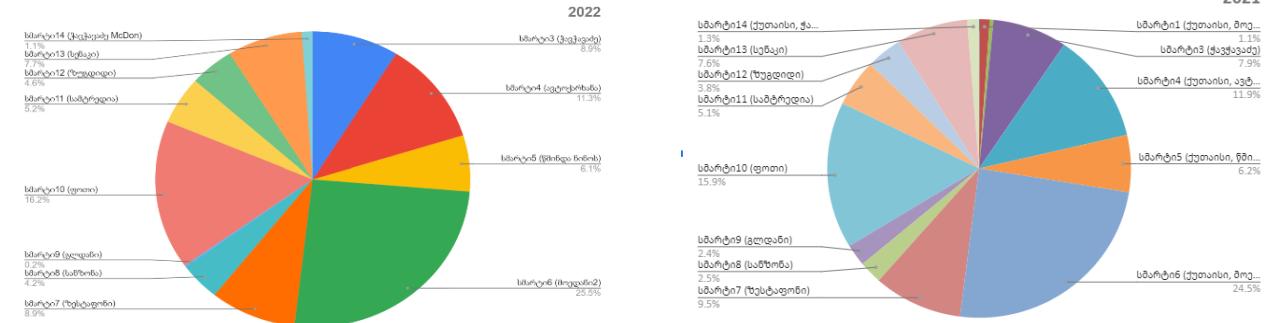
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შპს მისო „სმარტ ფინანსს“ ჰყავდა 27,101 აქტიური მსესხებელი, რომლებიც ქალაქების მიხედვით შემდეგნაირად არის გადანაწილებული: 13,597 მსესხებელი ეკუთვნის ორგანიზაციის ქუთაისის ფილიალებს, 1,447 მსესხებელი - თბილისს, 3,270 მსესხებელი - ზესტაფონს, 1,461-სამტრედიას, 4,038 - ფოთს, 800 - ზუგდიდს, 2,488 - სენაკს.

ფილიალების მიხედვით მსესხებლების განაწილებისას კი გვაქვს შემდეგი სურათი:

რაც შეეხება გაცემული სესხების მოცულობას, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათი ძირი შეადგენდა 69,697,237 ლარს, ხოლო, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 58,498,632, რაც ფილიალების მიხედვით შემდეგაირად განაწილდა:

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

5. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

ამ მიმართულებით კომპანიაში რამდენიმე სახის ღონისძიება ჩატარდა, რომლის მიზანიც იყო თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება და შესაბამისად მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება. კურძოდ,

1. კვალიფიკაციის დონის ამაღლების მიზნით პერიოდულად ტარდებოდა დისტანციური გამოკითხვები, რაც მოიცავდა ყველა იმ სტანდარტსა, თუ პროცედურას, რომელიც დაკავშირებულია სმარტის პროდუქტებსა, თუ მომსახურეობის პროცესთან; 2022 წლის ბოლოს ასევე ჩატარდა საკვალიფიკაციო ტესტირება, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო კომპანიის ყველა მენეჯერმა და მოლარე-ოპერატორმა.
2. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობოდა თანამშრომელთა მხრიდან AML პოლიტიკის საკითხების დეტალურად ცოდნას. რეგულარულად ხდებოდა მათი გამოკითხვა და პროცესების გამართულობაზე ზრუნვა.
3. პერიოდულად, მომსახურეობის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით ხდებოდა თანამშრომელებისა და კლიენტების ურთიერთობის პროცესზე დაკვირვება და აღმოჩენილი ნაკლოვანებების განხილვა ამ თანამშრომლებთან ერთად;
4. პერიოდულად ხდებოდა ბაზრის მოკვლევა და კომპანიაში შესაბამისი ღონისძიებების გატარება (სავალუტო კურსი, ოქროს შეფასება და ა.შ.);
5. ოპერატორები მაქსიმალურად ეხმარებოდნენ კლიენტებს კომპანიის აპლიკაციის გადმოწერასა და მოხმარების წესების გარკვევაში;
6. თანამშრომლების სამუშაო ადგილისა და პირობების გაუმჯობესების მიზნით ჩატარდა მათი გამოკითხვა. გამოვლინდა უმნიშვნელო ხარვეზები. შენიშვნები ძირითადად ფილაციების შიდა ინტერიერის გასახლებელ სარემონტო სამუშაოებს შეეხებოდა, რაც უმოკლეს დროში იქნა აღმოფხვრილი;
7. გვაქვს ხელშეკრულება შრომის უსაფრთხოების სამსახურთან, მოხდა ამ კუთხით ფილაციების კონტროლი, ნაკლოვანებების აღმოფხვრა. სისტემატიური პერიოდულობით ტარდება ფილაციების მონიტორინგი შრომის პირობების კონტროლის თვალსაზრისით შრომის უსაფრთხოების თანამშრომლებისა და ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ. მონტორინგის პროცესი ფორმდება დოკუმენტურად და ხდება მისი თანამშრომლებისათვის მიწოდება და გაცნობა;
8. დაიხვეწა მოტივაციის სისტემა, რაც აისახა თანამშრომლების მუშაობასა და მომსახურების ხარისხზე;

ხარისხის მართვის მთავარი მიზნები:

- გაამყაროს კლიენტების ლოიალურობა: შესთავაზოს მომხმარებლებს ისეთი მომსახურება/პროდუქტი, რომელიც აჭარბებს მათ მოლოდინს;
- მოიზიდოს და შეინარჩუნოს ახალი კლიენტები;
- გახადოს ორგანიზაციის პროცესები უფრო ეფექტური და შეამციროს არასასურველი დანახარჯები (როგორც ადამიანური, ასევე დროითი და ფულადი რესურსები);
- ააწყოს გრძელვადიანი და წარმატებული ურთიერთთანამშრომლობა მომხმარებელსა და ორგანიზაციას შორის;
- ხელი შეუწყოს კორპორატიული კულტურის გამყარებას.

იმისათვის რომ იყო წარმატებული, უნდა იყო საუკეთესო. იყო საუკეთესო ნიშნავს მომხმარებელმა გაღიაროს საუკეთესოდ - კომპანიაში იგრძნოს თავი კომფორტულად და მიიღოს ზუსტად ის, რაც სჭირდება. როდესაც ბაზარზე არსებული კომპანიების უმრავლესობა კლიენტს იდენტურ პროდუქტს ან სერვისს სთავაზობს, მომსახურების მაღალი ხარისხი განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს და კომპანიის ერთადერთ კონკურენტულ უპირატესობად იქცევა. შესაბამისად თანამშრომელმა ხარისხიანი მომსახურებით უნდა „იბრძოლოს“ ყოველი კლიენტისთვის.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

5. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა (გაგრძელება)

აქვე აღნიშნავთ, რომ კომპანიას აქვს შემუშავებული საკუთარი აპლიკაცია, სადაც კლიენტს აქვს პირადი კაბინეტი და ერთ სივრცეში შეუძლია იხილოს ყველაფერი: მისი სესხები, ქისები, დანაზოგები, გზავნილები, შეტყობინებები. ასევე შეუძლია ნახოს კომპანიაში არსებული ოქროს შეფასებები, ვალუტის კურსები ფილიალების მიხედვით, კომპანიის ფილიალების განლაგება ქალაქების მიხედვით. მომხმარებელს კომპანიაში არსებული დავალიანების გასასწორებლად შეუძლია ისარგებლოს სწრაფი გადახდის აპარატებით, ინტერნეტბანკითა და თიბისი ბანკის ფილიალებით. კომპანიის ცენტრალიზებული სისტემა კი საშუალებას აძლევს მომხმარებელს ნებისმიერ ფილიალში მიიღოს ინფორმაცია საკუთარი სესხების, ქისებისა თუ გზავნილების შესახებ და შესაბამისად გადაიხადოს, ან მიიღოს შესაბამისი თანხები.

6. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიის საქმიანობის ბოლო ორი წლის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები წარმოდგენილია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სულ აქტივები	74,962,159	64,196,147
სულ ვალდებულებები	59,161,745	53,930,195
მიღებული სუბორდინირებული და სხვა სესხები	57,674,776	52,398,190
საიჯარო ვალდებულებები	1,108,281	1,249,710
საგადასახადო და სხვა ვალდებულებები	378,688	282,295
სულ კაპიტალი	15,800,414	10,265,952
გაუნაწილებელი მოგება	13,230,635	7,696,173
საპროცენტო შემოსავალი	13,459,241	11,059,991
საპროცენტო ხარჯი	(7,405,004)	(6,239,724)

2022 წლის განმავლობაში კომპანიას არ მოუხდენია მოგების განაწილება.

2022 წლის განმავლობაში მოხდა კომპანიის სალომბარდო პორტფელის ზრდა დაახლოებით 19.14%-ით, ანუ 11.2 მლნ ლარით, რამაც გამოიწვია საპროცენტო შემოსავლის ზრდა თითქმის 2.4 მლნ ლარით. ზრდის შესაბამისად გაიზარდა კომპანიის ვალდებულება ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და მასთან ერთად, კომპანიის საპროცენტო ხარჯიც.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

6. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

2021 წლის განმავლობაში კომპანიამ გაანაწილა მოგება ჯამურად 528,555 ლარის ოდენობით.

2021 წლის განმავლობაში მოხდა კომპანიის სალომბარდო პორტფელის ზრდა დაახლოებით 25.19%-ით, ანუ 11.88 მლნ ლარით, რამაც გამოიწვია საპროცენტო შემოსავლის ზრდა თითქმის 2 მლნ ლარით. ზრდის შესაბამისად გაიზარდა კომპანიის ვალდებულება ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და მასთან ერთად, კომპანიის საპროცენტო ხარჯიც.

ამასთან, დაფინანსების წყაროების დივერსიფიკაციის მიზნით, კომპანიამ გააფორმა საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულება კიდევ ერთ ადგილობრივ ბანკთან 10 მლნ ლარის მოცულობით. აგრეთვე საბრუნავი საშუალების შევსების მიზნით მოხდა ბიზნეს სესხის მიღება ადგილობრივი ბანკისგან 1.6 მლნ ლარის მოცულობით.

დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად იხილეთ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება.

7. სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა

2022 და 2021 წლებში არ მომხდარა კომპანიის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა.

8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მისი მიზანია შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მიზანმიმართული იქნება რისკების მინიმუმამდე შემცირებისკენ ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუარესების გარეშე.

კომპანიის სამეთავალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, კომპანიაში საბჭოს მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო მიზანია აამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე.

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა ფინანსურ რისკთან:

- * საკრედიტო რისკი;
- * ლიკვიდობის რისკი;
- * საბაზრო რისკი:

  - * სავალუტო რისკი;
  - * საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხებს გაცემაა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მისი რისკების მართვიში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, კომპანია იყენებს განსაზღვრულ საკრედიტო პოლიტიკას, რომელიც მოიცავს რისკის მართვის შემდეგ ძირითად ეტაპებს:

- სესხის გაცემისას მსესხებლის გადახდისუნარიანობის ანალიზი;
- გაცემული სესხების მონიტორინგი;
- ისეთ სესხებთან მუშაობა, რომელთა სახელშეკრულებო პირობები დაირღვა.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

სესხის გაცემის პროცესში ჩართულია სესხის ოფიცერი, ფილიალის მენეჯერი, ფილიალების კოორდინატორი და ოპერაციების დირექტორი. მათ, დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში, ევალებათ წარმოდგენილ სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მინიმუმამდე დაყვანა. მათთვის წარმოდგენილი ინფორმაციის სისტორეზე პასუხისმგებელია სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის შემოსავლების, საკრედიტო ისტორიის და უზრუნველყოფის საგნის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. შემდეგ, სესხის მოცულობის მიხედვით, პასუხისმგებელი პირები კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; უზრუნველყოფის ღირებულება და ა.შ.) აფასებს სესხის განაცხადს. მათ, ლიმიტების ფარგლებში, აქვთ უფლება მიიღონ საბოლოო გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება/არდაფინანსების შესახებ.

ასევე, საკრედიტო რისკის შემცირება ხდება სესხის მატერიალურად ფასეული ნივთით უზრუნველყოფის საფუძველზე.

გარდა ამისა, კომპანიის საკრედიტო განყოფილება რეგულარულად აკეთებს სესხების ვადიანობის ანალიზს. გაცემული სესხების ვადაგადაცილებასა და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-10 და 21-ე შენიშვნაში.

საბაზო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება შემცირდება საბაზო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოშვას ბაზარზე არსებულმა საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ, რამაც, შესაძლოა, უარყოფითად იმოქმედოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაზე. რისკი შეიძლება წარმოშვას ვალდებულებების შესრულების ვადების შეუსაბამობაშ, ასევე, ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების შესაძლებლობამ.

2022 და 2021 წლის პერიოდში კომპანიის ყველა საპროცენტო განაკვეთის მატარებელ აქტივსა და ვალდებულებას გააჩნია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი. მათ შორის საბაზო ვალდებულებებს, რაც მნიშვნელოვანად ამცირებს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებასთან დაკავშირებულ რისკებს.

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანიას გააჩნია უცხოურ ვალუტაში ნომინირებული როგორც აქტივები, ისე ვალდებულებები. მიმდინარე წლის განმავლობაში მიღებული აქს მოგება საკურსო სხვაობიდან. ვალუტის კურსთან დაკავშირებით სენსიტიურობის ანალიზი მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-4 შენიშვნაში.

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეექმნება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე.

კომპანია ახორციელებს ლიკვიდურობის მენეჯმენტს და უზრუნველყოფს, რომ თანხები ყოველთვის იყოს ხელმისაწვდომი და დროულად დაიფაროს ყველა მიმდინარე ფულადი ვალდებულება. კომპანია ცდილობს მოახდინოს ფინანსური ვალდებულებების დივერსიფიკაცია, რომელიც მოიცავს სესხებს ბანკებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და ფიზიკური პირებისგან. აღნიშნული დივერსიფიკაცია კომპანიას ესაჭიროება იმისთვის, რათა უმტკიცებულოდ უპასუხოს ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებს.

ასევე, ლიკვიდურობის რისკის სამართავად კომპანია რეგულარულად აკონტროლებს სამომავლო ფულად ნაკადებს, რაც არის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესი.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს:

- უზრუნველყოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნების უნარი, ისე რომ არ შეწყვიტოს მეწილეებისათვის სარგებლის მოტანა;
- უზრუნველყოს ეროვნული ბანკის რეგულაციებისა და კრედიტორების შეზღუდვების დაცვა; და
- გამოიმუშაოს მეწილეებისათვის სარგებელი რისკის დონის თანაბარზომიერად საქონლისა და მომსახურების შეფასებით.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცელილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახსაიათებელი რისკების გათვალისწინებით. აღნიშნულის განსახორციელებლად, შესაძლებელია კომპანიამ დააკორექტიროს მეწილეებისათვის გადასახდელი დივიდენდების თანა, დაუბრუნოს კაპიტალი მეწილეებს, გამოიუშავს ახალი აქციები, ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

კომპანია თანხვედრაშია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ საწესდებო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებთან.

კონკურენცია - ბაზარი საკმაოდ გაჯერებულია ისეთი მომსახურებით რასაც შპს „მისო სმარტ ფინანსი“ სთავაზობს თავის მომზმარებლებს. ამიტომ კომპანია ცდილობს, ყოველთვის მიიღოს ისეთი გადაწყვეტილება, რომელიც დადებით გავლენას მოახდენს ორგანიზაციის გაყიდვებზე.

პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა - პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა ყოველთვის უარყოფით გავლენას ახდენს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მუშაობაზე. შესაბამისად, მსგავსი რისკები ყოველთვის გასათვალისწინებელია ყველა ქვეყანაში, მითუმეტეს საქართველოში.

ინფორმაციული უსაფრთხოება - დამნაშავეთა პრიორიტეტულ სამიზნეს პირველ რიგში წარმოადგენს საფინანსო სექტორი. შპს „მისო სმარტ ფინანსის“ დაცვის მექანიზმები მოიცავს როგორც შიდა ქსელის დაცვას გარე ზემოქმედებისგან, ისე სენსიტიური ინფორმაციის გაუონვას ქსელის შიგნით. არსებული მოწყობილობების მონიტორინგისათვის გამოიყენება შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფები, რომლის მეშვეობით კონტროლდება ყოველი მოვლენა, რაც ხდება კომპანიისათვის მნიშვნელოვან მოწყობილობებზე და თანამშრომელთა პერსონალურ კომპიუტერებზე. ამასთან, ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით ხშირად ტარდება თანამშრომელთა ცნობიერების ასამაღლებელი კონსულტაციები, ამას გარდა ყველა თანამშრომელი უზრუნველყოფილია მკაცრად გაწერილი ინსტრუქციებით, როგორ მოიქცეს ნებისმიერ საეჭვო სიტუაციაში. ორგანიზაციაში დამონტაჟებულია სამეთვალყურეო კამერები, რომლებითაც ხდება სამუშაო პროცესის კონტროლი.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციასთან ბრძოლა - შპს „მისო სმარტ ფინანსი“ იცავს ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის პოლიტიკის უმაღლეს სტანდარტებს. მენეჯმენტისა და თანამშრომლებისაგან ითხოვს ამ სტანდარტების დაცვას, რათა კომპანიის პროდუქტები და მომსახურება არ იქნას გამოიყენებული ფულის გათეთრებისა და/ან ტერორიზმის დაფინანსებისათვის.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სტანდარტები ემყარება შესაბამის საკანონმდებლო და მარეგულირებელ ნორმებს, ასევე საუკეთესო პრაქტიკას, რათა სმარტი და მისი კლიენტები დაცული იყვნენ ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და სხვა თაღლითური ქმედებისგან.

შპს „მისო სმარტ ფინანსი“ თავის საქმიანობას წარმართავს შემდეგი მთავარი პრინციპების დაცვით: „იცნობდე შენს კლიენტს“, რისკზე დამყარებული მიდგომა, საეჭვო ტრანზაქციების ქცევის მონიტორინგი, ჩანაწერები და დოკუმენტების შენახვა.

კომპანია ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის ყველა მოთხოვნასა და რეკომენდაციას, აქტიურად თანამშრომლობს მათთან და ცდილობს წვლილი შეიტანოს უკანონო შემოსავლის აღკვეთასა და ტერორიზმთან ბრძოლაში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

9. თანამშრომლები და სხვა სოციალური საკითხები

ორგანიზაციის სოციალური პასუხისმგებლობა

შპს „მისო სმარტ ფინანსი“ სისტემატიურად ცდილობს დაეხმაროს და ხელი გაუწოდოს სოციალურად შეჭირვებულ ადამიანებს. ჩვენი კომპანია ეხმარება, როგორც მის მომხმარებლებს, ასევე სხვა, სოციალურად დაუცველ მდგომარეობაში მყოფ ადამიანებს. კომპანია მის მომხმარებლებს გარკვეულ შეღავათებს აძლევს მომსახურების გაწევისას და ხელს უწყობს ასევე დავალიანების შემცირებაში. მათ საშუალება აქვთ ისარგებლონ პროდუქტების პირობებით გათვალისწინებული საშეღავათო პერიოდით, მომსახურებისა და გაცემის საკომისიოების არარსებობითა, თუ მინიმალური ოდენობით, ასევე წინასწარ დაფარვის პირგასამტებლოს არარსებობით და კლებადი, საბაზრო პროცენტთან შედარებით დაბალი საპროცენტო განაკვეთით.

კომპანია ასევე პერიოდულად ეხმარება „კათარზისს“ (სათნოების სახლს), რომელიც წარმოადგენს საერთაშორისო ჰუმანიტარულ კავშირს და რომელიც არის კომპლექსური დახმარების ცენტრი, სადაც თავმოყრილია ის გადაუდებელი სოციალური სამსახურები, რომლებიც აქტუალურია მოსახლეობისათვის.

შპს „მისო სმარტ ფინანსი“, იღებს პასუხისმგებლობას საკუთარი თანამშრომლების წინაშე და ცდილობს წაახალისოს და ხელი შეუწყოს მათ ოჯახის შექმნაში, დაეხმაროს მძიმე დაავადების მქონე თანამშრომლებს. კომპანია ზრუნვას მისი თანამშრომლების კეთილდღეობასა და დასკვნებაზე, რაც კომპანიის მიერ კარგად ორგანიზებულ, შინაარსიანად დაგეგმილ კორპორატიულ შეკრებებსა და გასვლებში გამოიხატება.

მმართველობის ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2023 წლის 13 ივნისს დამტკიცებულია შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

თ. რიაბუხა

ბუღალტერი

ლ. კურტანიძე

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

9. თანამშრომლები და სხვა სოციალური საკითხები

ორგანიზაციის სოციალური პასუხისმგებლობა

შპს „მისო სმარტ ფინანსი“ სისტემატიურად ცდილობს დაქმაროს და ხელი გაუწოდოს სოციალურად შეჭირვებულ ადამიანებს. ჩვენი კომპანია ეხმარება, როგორც მის მომხმარებლებს, ასევე სხვა, სოციალურად დაუცველ მდგომარეობაში მყოფ ადამიანებს. კომპანია მის მომხმარებლებს გარკვეულ შეღავათებს აძლევს მომსახურების გაწევისას და ხელს უწყობს ასევე დავალიანების შემცირებაში. მათ საშუალება აქვთ ისარგებლონ პროდუქტების პირობებით გათვალისწინებული საშეღავათო პერიოდით, მომსახურებისა და გაცემის საკომისიოების არარსებობითა, თუ მინიმალური ოდენობით, ასევე წინასწარ დაფარვის პირგასამტებლოს არარსებობით და კლებადი, საბაზრო პროცენტთან შედარებით დაბალი საპროცენტო განაკვეთით.

კომპანია ასევე პერიოდულად ეხმარება „კათარზისს“ (სათნოების სახლს), რომელიც წარმოადგენს საერთაშორისო ჰუმანიტარულ კავშირს და რომელიც არის კომპლექსური დახმარების ცნობი, სადაც თავმოყრილია ის გადაუდებელი სოციალური სამსახურები, რომლებიც აქტუალურია მოსახლეობისათვის.

შპს „მისო სმარტ ფინანსი“, იღებს პასუხისმგებლობას საკუთარი თანამშრომლების წინაშე და ცდილობს წაახალისონ და ხელი შეუწყოს მათ ოჯახის შექმნაში, დაქმაროს მბიმე დაავადების მქონე თანამშრომლებს. კომპანია ზრუნავს მისი თანამშრომლების კეთილდღეობასა და დასვენებაზე, რაც კომპანიის მიერ კარგად ორგანიზებულ, შინაარსიანად დაგეგმილ კორპორატიულ შეკრებებსა და გასვლებში გამოიხატება.

მმართველობის ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2023 წლის 13 ივნისს დამტკიცებულია შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

01. 10. 2022

თ. რიაბუხა

ბუღალტერი

ლ. კურტანიძე